

Certyfikacja łańcucha pochodzenia produktu

FSC-STD-40-004 V3-1

Tytuł: Certyfikacja łańcucha pochodzenia produktu
Kod dokumentu: FSC-STD-40-004 V3-1

Data zatwierdzenia: 14 stycznia 2021 r.

Kontakt: FSC International Center
Performance and Standards Unit
Adenauerallee 134
53113 Bonn, Germany

+49-(0)228-36766-0

+49-(0)228-36766-30

performance.standards@fsc.org

© 2021 Forest Stewardship Council, A.C. Wszelkie prawa zastrzeżone.
FSC® F000100

Niniejszy dokument jest chroniony prawem autorskim. Powielanie i kopiowanie dokumentu w całości lub we fragmentach, jego reprodukcja, rozpowszechnianie bez pisemnej zgody autora jest zabronione.

Drukowane kopie dokumentu nie są weryfikowane i służą wyłącznie celom informacyjnym.

Tłumaczenie na język polski, zrealizowane staraniem krajowych reprezentantów FSC International w Polsce, służy jedynie celom informacyjnym i nie zastępuje oryginału. Nadrzędna jest angielska wersja dokumentu: FSC-STD-40-004 V3-1 EN umieszczona na stronie ic.fsc.org.

Forest Stewardship Council (FSC) jest niezależną organizacją typu non-profit, która została założona w celu wspierania poprawnego przyrodniczo, korzystnego społecznie i opłacalnego ekonomicznie gospodarowania zasobami leśnymi świata.

Wizją FSC jest aby lasy światowe spełniały społeczne, ekologiczne i ekonomiczne prawa i potrzeby zarówno obecnego, jak i kolejnych pokoleń.

Wprowadzenie

Kontrola łańcucha pochodzenia produktu FSC (CoC) to informacja o drodze, jaką przebyły produkty od momentu pozyskania drewna; lub w przypadku surowców wtórnych od momentu, kiedy zostały odzyskane, aż do chwili ich sprzedaży z oświadczeniem FSC i/lub sprzedaży gotowego produktu oznaczonego etykietą FSC. Kontrola łańcucha pochodzenia produktu FSC (CoC) obejmuje pozyskiwanie, przetwarzanie, handel i dystrybucję, o ile kolejny etap wiąże się ze zmianą własności produktu.

Jeśli organizacja chce oznaczyć swoje wyroby jako certyfikowane, każda zmiana własności w obrębie łańcucha dostaw certyfikowanego produktu wymaga ustanowienia skutecznych systemów zarządzania łańcuchem dostaw CoC na poziomie danej organizacji oraz ich weryfikację przez niezależną, akredytowaną przez FSC jednostkę certyfikującą.

Certyfikacja FSC takich systemów zarządzania ma zapewnić, że wyroby sprzedawane z oświadczeniem FSC pochodzą z dobrze zarządzanych lasów, kontrolowanych źródeł, materiałów odzyskanych lub połączenia wyżej wymienionych. Certyfikacja FSC CoC ułatwia tym samym przejrzysty przepływ produktów wykonanych z powyższych materiałów w obrębie łańcucha dostaw.

Historia wersji

- V1-0** We wrześniu 2004 roku Rada Dyrektorów FSC zatwierdziła początkową wersję dokumentu „FSC-STD-40-004 V1-0: Standard FSC CoC dla podmiotów dostarczających i wytwarzających produkty z certyfikatem FSC”.
- V2-0** Istotna nowelizacja standardu, w wyniku której wprowadzono nowe pojęcia w CoC, takie jak grupy wyrobów i system kredytowy. W wersji tej uwzględniono szereg ustaleń i rekomendacji powstałych zarówno w czasie trzech spotkań technicznej grupy roboczej (Technical Working Group), które odbyły się między październikiem 2005 r., a lutym 2007 r., jak i uwagi zainteresowanych stron na temat publicznie dostępnych projektów oraz dokumentu roboczego FSC „FSC-DIS-01-013: Przegląd i aktualizacja normy FSC CoC”. Wersja V2-0 została zatwierdzona przez Radę Dyrektorów FSC na jej 46. posiedzeniu w listopadzie 2007 r.
- V2-1** Drobną nowelizacją standardu, w wyniku której wprowadzono nowe wymagania w ramach FSC CoC dotyczące zobowiązań posiadacza certyfikatu do przestrzegania wartości FSC oraz zasad BHP. Ta wersja dokumentu została zatwierdzona 1 października 2011 r. przez Dyrektora ds. polityki FSC.
- V3-0** Istotna nowelizacja standardu, w której uwzględniono 5 uchwał Zgromadzenia Ogólnego FSC z 2011 r. (uchwały 38, 43, 44, 45 i 46), jak również wyniki badań zleconych przez FSC International dotyczących metodologii wyliczania kredytów w obrębie kilku zakładów produkcyjnych, integralności łańcucha dostaw oraz możliwości wykorzystania przedużytkowych materiałów z odzysku w systemie FSC. Niniejsza wersja dokumentu została zatwierdzona przez Radę Dyrektorów FSC na jej 73. posiedzeniu w listopadzie 2016 r.
- V3-1** Drobną nowelizacją standardu, w wyniku której wprowadzono do FSC CoC nowe podstawowe wymagania FSC dotyczące praw pracowniczych i dokonano poprawek i przeglądu w celu poprawy działania standardu, poprzez włączenie not doradczych i interpretacji. Niniejsza wersja dokumentu została zatwierdzona przez Radę Dyrektorów FSC w styczniu 2021 r.

Spis treści

Wprowadzenie	3
A Cel.....	5
B Zakres	5
C Data wejścia w życie i termin ważności	6
D Odniesienia do innych dokumentów	6
CZEŚĆ I: Wymagania uniwersalne	8
1 System zarządzania CoC	8
2 Źródła pozyskiwania surowca	9
3 Sposoby postępowania z materiałem	10
4 Rejestr materiałów i wyrobów FSC	10
5 Sprzedaż.....	11
6 Zgodność z przepisami prawa dotyczącymi legalności drewna	13
7. Podstawowe wymagania FSC dotyczące praw pracowniczych	14
CZEŚĆ II: Kontrola oświadczeń FSC	16
8 Ustanowienie grup wyrobów na potrzeby oświadczeń FSC	16
9 System transferowy	17
10 System procentowy	18
11 System kredytowy	20
CZEŚĆ III: Wymagania dodatkowe	22
12 Wymagania FSC dotyczące etykietowania	22
13 Podwykonawstwo	22
CZEŚĆ IV: Kryteria kwalifikacji do indywidualnej, wielozakładowej i grupowej certyfikacji CoC	24
14 Kwalifikacja do indywidualnej certyfikacji CoC	24
15 Kwalifikacja do wielozakładowej certyfikacji CoC	24
16 Kwalifikacja do grupowej certyfikacji CoC	25
Załącznik A. Przykłady grup wyrobów (informacyjnie)	27
Załącznik B. Przykłady zastosowania systemów kontroli oświadczeń FSC (informacyjnie).....	29
Załącznik C. Przykłady, które komponenty produktu wymagają certyfikacji (normatywne).....	32
Załącznik D. Samoocena dotycząca spełniania podstawowych wymagań FSC (normatywne)	35
Załącznik E. Pojęcia i definicje.....	44

A Cel

Celem niniejszego standardu jest ustanowienie minimalnych wymogów w zakresie zarządzania i produkcji dla CoC w celu zapewnienia, że materiały pochodzenia leśnego oraz wyroby kupione, oznaczone i sprzedane jako certyfikowane pochodzą z dobrze zarządzanych lasów, kontrolowanych źródeł, materiałów odzyskanych lub z ich połączenia, a wszystkie związane z nimi oświadczenia są uzasadnione i dokładne.

B Zakres

Niniejszy standard jest podstawowym dokumentem dla certyfikacji FSC CoC określającym wymogi względem wszystkich organizacji posiadających certyfikat CoC lub ubiegających się o niego w odniesieniu do pozyskiwania, przetwarzania, etykietowania i sprzedaży wyrobów pochodzenia leśnego jako posiadających certyfikat FSC.

Ramka nr 1. Kogo dotyczy certyfikacja FSC CoC?

Warunkiem uzyskania przez wyrób certyfikatu FSC jest nieprzerwany łańcuch organizacji certyfikowanych przez niezależne, akredytowane przez FSC jednostki certyfikujące, obejmujący każdą prawną zmianę własności wyrobu, począwszy od momentu pozyskania surowca z certyfikowanego lasu lub z miejsca odzysku, aż po jego sprzedaż z oświadczeniem FSC umieszczonym na dokumentach sprzedaży i/lub w momencie, w którym wyrób końcowy jest oznakowany jako posiadający certyfikat FSC. Certyfikat FSC CoC muszą posiadać wszystkie organizacje biorące udział w łańcuchu dostaw, przejmujące prawa własności w kontekście wyrobów certyfikowanych i wykonujące przynajmniej jedno z poniższych działań:

- a. sprzedaż wyrobów z certyfikatem FSC i oświadczeniami FSC na dokumentach sprzedaży;
- b. etykietowanie wyrobów jako posiadających certyfikat FSC;
- c. produkcja lub zmiana składu (np. wmieszanie lub dodanie do wyrobu materiałów pochodzenia leśnego) lub zmiana integralności fizycznej (np. przepakowanie, zmiana oznakowania) wyrobów sprzedawanych z oświadczeniami FSC;
- d. promocja wyrobów z certyfikatem FSC, z wyjątkiem wyrobów gotowych i oznaczonych etykietą FSC, które mogą być promowane przez podmioty nieposiadające certyfikatu FSC (np. sprzedawców detalicznych) zgodnie z Przewodnikiem po znakach towarowych FSC dla posiadaczy licencji promocyjnej.

UWAGA: Oświadczenia FSC są konieczne, gdy kolejni klienci chcą skorzystać z wyrobów z certyfikatem FSC jako materiału wejściowego do produkcji innych wyrobów certyfikowanych i/lub do ich odsprzedaży jako wyroby certyfikowane.

Certyfikacja CoC nie jest wymagana w odniesieniu do organizacji świadczących usługi dla podmiotów certyfikowanych, które nie przejmują prawa własności nad certyfikowanymi wyrobami, w tym:

- a. pośredników i domów aukcyjnych organizujących handel wyrobami certyfikowanymi między kupującymi a sprzedającymi;
- b. dostawców usług logistycznych, transportujących i/lub czasowo przechowujących bądź magazynujących wyroby certyfikowane bez zmiany ich składu ani integralności fizycznej;
- c. wykonawców działających na mocy umowy o podwykonawstwo podpisanej zgodnie z sekcją 13 niniejszej normy.

Ramka nr 2. Które komponenty wyrobu muszą być certyfikowane?

Wymogowi kontroli CoC podlegają wszystkie komponenty pochodzenia leśnego, które mają funkcjonalne zastosowanie w wyrobie. Komponent ma funkcjonalne zastosowanie wówczas, gdy funkcjonalność danego wyrobu ulega pogorszeniu w wyniku usunięcia takiego elementu. Komponenty pochodzenia leśnego o funkcji drugorzędnej (np. do transportu, ochrony lub dystrybucji) mogą zostać wyłączone z wymogu kontroli CoC.

Opakowanie wykonane z materiałów pochodzenia leśnego (np. z papieru lub drewna) uznaje się za element odrębny w stosunku do zawartości opakowania. Dlatego dana organizacja może się zdecydować na certyfikację albo opakowania, albo jego zawartości, albo obu.

UWAGA: W przypadku niedrzewnych produktów leśnych (NTFPs) dopuszczalne jest, aby tylko jeden składnik/komponent był certyfikowany w systemie FSC, pod warunkiem, że na etykiecie produktowej FSC i/lub powiązanych oświadczeniach znajduje się wyraźne odniesienie do certyfikowanego składnika/komponentu.

Standard dzieli się na cztery części. Części I i II obejmują uniwersalne wymagania, które są obowiązkowe dla wszystkich posiadaczy certyfikatów CoC. Wymogi określone w części III i IV obowiązują zgodnie z zakresem każdego certyfikatu.

Wszystkie aspekty niniejszego standardu mają charakter normatywny, zawierający zakres tematyczny, datę wejścia w życie, dokumenty źródłowe, pojęcia i definicje, tabele, ramki i aneksy, o ile nie wskazano inaczej.

C Data wejścia w życie i termin ważności

Data zatwierdzenia	styczeń 2021 r.
Data publikacji	2 lutego 2021 r.
Data wejścia w życie	1 września 2021 r.
Okres przejściowy	1 września 2021 r. – 31 grudnia 2022 r.
Okres ważności	Aż do zastąpienia lub wycofania

UWAGA: Do zakończenia okresu przejściowego wszyscy posiadacze certyfikatów muszą przejść audyt zgodnie z wymogami niniejszej wersji standardu.

D Odniesienia do innych dokumentów

Standard FSC-STD-40-004 jest dokumentem nadrzędnym, który ma zastosowanie do certyfikacji wszystkich organizacji CoC i może być łączony ze standardami uzupełniającymi zgodnie z zakresem certyfikatu danej organizacji, jak określono w tabeli A.

Dokumenty wymienione jako standardy uzupełniające oraz inne dokumenty normatywne są istotne dla stosowania FSC-STD-40-004. W przypadku dokumentów niedatowanych zastosowanie ma ostatnie wydanie referencyjnego dokumentu (łącznie ze zmianami).

Tabela A. Ramy normatywne FSC CoC

Dokumenty normatywne FSC obowiązujące wszystkich posiadaczy certyfikatów CoC	
FSC-STD-40-004 Certyfikacja łańcucha pochodzenia produktu FSC-STD-40-004a Klasyfikacja wyrobów FSC (Dodatek do FSC-STD-40-004) FSC-DIR-40-004 Dyrektywa FSC dotycząca certyfikacji łańcucha kontroli pochodzenia produktu FSC-POL-01-004 Polityka zrzeszania się organizacji z FSC	
Uzupełniające dokumenty normatywne (obowiązujące w zależności od zakresu certyfikatu)	
Działania	Obowiązujące dokumenty normatywne
Grupowy lub wielozakładowy certyfikat CoC	FSC-STD-40-003 Wielozakładowa certyfikacja łańcucha kontroli pochodzenia produktu
Pozyskiwanie drewna kontrolowanego	FSC-STD-40-005 Wymagania dotyczące pozyskiwania Drewna Kontrolowanego FSC-DIR-40-005 Dyrektywa FSC dotycząca Drewna Kontrolowanego FSC
Pozyskiwanie materiału z odzysku	FSC-STD-40-007 Standard FSC dla stosowania surowców z odzysku w ramach grup wyrobów FSC oraz projektów certyfikowanych FSC
Znaki handlowe FSC	FSC-STD-50-001 Zastosowanie znaków handlowych przez posiadaczy certyfikatów FSC

UWAGA: Interpretacje FSC dotyczące przepisów normatywnych są dostępne na stronie internetowej FSC (fsc.org).

Ramka nr 3. Formy czasownikowe do wyrażania postanowień [zaczepnięte z dyrektyw ISO/IEC część 2: Zasady dotyczące struktury i redagowania norm międzynarodowych]

„shall” [należy, jest zobowiązany, musi]: wskazuje wymagania, których należy bezwzględnie przestrzegać, by zachować zgodność z normą.

„should” [powinien, zaleca się]: wskazuje na tę spośród kilku możliwości, która jest rekomendowana jako preferowana, bez wspominania ani wykluczania innych, lub że jakiś sposób postępowania jest preferowany, ale niekoniecznie wymagany.

„may” [jest możliwe, może]: wskazuje na sposób postępowania, który jest dopuszczalny w ramach wyznaczonych przez dokument.

„can” [jest możliwe, może]: stosuje się do wyrażenia możliwości i zdolności materialnej, fizycznej bądź przyczynowej.

CZĘŚĆ I: Wymagania uniwersalne

---

1 System zarządzania CoC

- 1.1 Organizacja wdraża i utrzymuje system zarządzania CoC adekwatny do swojej wielkości i złożoności w celu zapewnienia stałej zgodności ze wszystkimi obowiązującymi wymogami certyfikacyjnymi, w tym między innymi:
- a. wyznacza przedstawiciela kierownictwa, który sprawuje ogólną odpowiedzialność za przestrzeganie przez organizację wszelkich wymogów certyfikacyjnych;
  - b. wdraża i utrzymuje aktualne, udokumentowane procedury obejmujące wymogi certyfikacyjne w zakresie certyfikatu;
  - c. wyznacza kluczowy personel odpowiedzialny za wdrożenie każdej procedury;
  - d. szkoli pracowników, w oparciu o aktualną wersję procedur organizacji, w celu zapewnienia kompetencji we wdrażaniu systemu zarządzania CoC;
  - e. prowadzi kompletny i aktualny rejestr dokumentów, które pozwalają wykazać przestrzeganie wszelkich wymogów certyfikacyjnych. Rejestr ten należy przechowywać przez okres minimum pięciu (5) lat. Organizacja prowadzi rejestr obejmujący co najmniej następujące dokumenty odnoszące się do zakresu certyfikacji: procedury, listy grup wyrobów; zapisy ze szkoleń; dokumenty zakupu i sprzedaży; rachunkowość materiałową; roczne bilanse; aprobaty użycie znaków handlowych; rejestry dostawców, skarg i podwykonawstwa; kontrole wyrobów niezgodnych; zapisy z programu weryfikacji dla materiału odzyskanego oraz zapisy związane z programem zasad należytej staranności dla materiału kontrolowanego i Drewna Kontrolowanego FSC (FSC Controlled Wood).
- 1.2 Organizacja stosuje kryteria określone w części IV w celu ustalenia, czy kwalifikuje się do uzyskania indywidualnej, wielozakładowej czy grupowej certyfikacji CoC.
- 1.3 Organizacja deklaruje przestrzeganie wartości FSC określonych w FSC-POL-01-004 *Polityka stowarzyszania Organizacji z FSC*.
- 1.4 Organizacja zobowiązuje się przestrzegać zasad bezpieczeństwa i higieny pracy (BHP). Jako niezbędne minimum organizacja wyznaczy przedstawiciela ds. BHP, ustanowi i wdroży procedury adekwatne do swojej wielkości i złożoności oraz przeprowadzi szkolenia BHP dla pracowników.
- UWAGA:** Inne certyfikaty i dowody egzekwowania ustawodawstwa lokalnego dotyczące BHP, które obejmują elementy wyszczególnione w punkcie 1.4 (tj. potwierdzenie, że organizację można uznać za automatycznie spełniającą wymogi punktu 1.4) mogą być wykorzystane jako dowód zgodności z wymaganiem.
- 1.5 Organizacja jest zobowiązana przyjąć¹ i wdrożyć oświadczenie lub oświadczenia dotyczące polityki, które obejmują podstawowe wymagania FSC dotyczące praw pracowniczych. Oświadczenia należy udostępnić interesariuszom (tj. zaangażowanym i zainteresowanym stronom) oraz jednostce certyfikującej organizacji.
- 1.6 Organizacja jest zobowiązana utrzymywać aktualną samoocenę, w której opisuje, w jaki sposób organizacja stosuje podstawowe wymagania FSC dotyczące praw pracowniczych w swojej działalności. Samoocenę należy przedłożyć jednostce certyfikującej organizacji.
- 1.7 Organizacja zapewnia, że skargi dotyczące jej zgodności z obowiązującymi wymogami certyfikacji CoC są odpowiednio rozpatrzone, a także że:
- a. potwierdza skarżącemu odbiór skargi w terminie dwóch (2) tygodni od jej otrzymania;
  - b. rozpatruje skargę i określa proponowane działania w odpowiedzi na skargę w terminie trzech (3) miesięcy. Jeśli na rozpatrzenie skargi potrzeba więcej czasu, skarżący i właściwa jednostka certyfikująca organizacji zostają o tym powiadomieni;

---

¹ Może opracować nową politykę lub wykorzystać istniejącą.

- c. podejmuje odpowiednie kroki w odniesieniu do skarg i wszelkich stwierdzonych braków w procesach, które mają wpływ na spełnienie wymogów certyfikacji;
  - d. powiadamia skarżącego i właściwą jednostkę certyfikującą, kiedy skarga zostanie uznana za skutecznie rozpatrzoną i zamkniętą.
- 1.8 Organizacja wdroży procedury zapewniające identyfikację i kontrolę wszelkich wyrobów niezgodnych z wymogami FSC w celu uniknięcia ich niezamierzonej sprzedaży i dostawy z oświadczeniami FSC. W przypadku wykrycia wyrobów niezgodnych już po ich dostarczeniu organizacja podejmie następujące działania:
- a. powiadomi pisemnie swoją jednostkę certyfikującą i wszystkich bezpośrednio zaangażowanych klientów o wykryciu wyrobu niezgodnego w terminie pięciu (5) dni roboczych od momentu jego wykrycia, a następnie zachowa potwierdzenia takiej komunikacji;
  - b. przeanalizuje przyczyny wystąpienia wyrobów niezgodnych i wdroży środki zapobiegające ich ponownemu wystąpieniu;
  - c. podejmie współpracę ze swoją jednostką certyfikującą, aby ta mogła potwierdzić, że podjęto odpowiednie działania w celu wyeliminowania niezgodności.
- 1.9 Organizacja wspiera proces weryfikacji transakcji prowadzonych przez jej jednostkę certyfikującą i Assurance Services International (ASI), poprzez dostarczenie próbek danych dotyczących transakcji FSC.
- UWAGA: Informacje dotyczące cen nie wchodzą w zakres ujawniania danych podczas weryfikacji transakcji.
- 1.10 Organizacja wspiera testowanie włókien prowadzone przez jednostkę certyfikującą i ASI poprzez udostępnienie, na wniosek, próbek materiałów i wyrobów oraz informacji o składzie gatunkowym w celu weryfikacji.
- 1.11 Organizacja może wykazać zgodność z innymi systemami certyfikacji jako dowód zgodności z sekcją 7 „Podstawowe wymagania FSC dotyczące praw pracowniczych”.
- UWAGA:** FSC International dokona przeglądu zgodności tych systemów z podstawowymi wymaganiami FSC dotyczącymi praw pracowniczych oraz zakresu ich nakładania się z wymaganiami w sekcji 7.

2 Źródła pozyskiwania surowca

- 2.1 Organizacja utrzymuje aktualne informacje na temat wszystkich dostawców, którzy dostarczają materiały do poszczególnych grup wyrobów FSC, w tym ich nazwy, numery certyfikatów (jeśli dotyczy) oraz typy dostarczanego materiału.
- 2.2 Aby potwierdzić wszelkie zmiany, które mogą wpłynąć na dostępność i autentyczność dostarczanych wyrobów, organizacja regularnie weryfikuje ważność i zakres certyfikatów swoich aktywnych dostawców FSC za pośrednictwem bazy danych o certyfikatach FSC (info.fsc.org).

UWAGA: Do spełnienia tego wymogu dopuszcza się także inne platformy FSC zsynchronizowane z bazą danych o certyfikatach FSC (tj. portal znaków handlowych), które wysyłają posiadaczom certyfikatów FSC automatyczne powiadomienia w przypadku jakiegokolwiek zmiany w zakresie certyfikatu ich dostawców.

- 2.3 Organizacja sprawdza dokumenty sprzedaży dostawcy i dokumentację transportową w celu potwierdzenia, że:
- a. dostarczony typ i ilość materiału pokrywają się z przedstawioną dokumentacją;
  - b. oświadczenie FSC jest określone;
  - c. numer certyfikatu FSC CoC lub Drewna Kontrolowanego FSC (FSC Controlled Wood) dostawcy są wskazane przy materiale z oświadczeniem FSC.
- 2.4 Organizacja zapewnia, że w grupach wyrobów FSC stosowano wyłącznie kwalifikowane materiały wejściowe i prawidłowe kategorie materiałów, zgodne z tabelą B.

Tabela B. Kwalifikowane materiały wejściowe zgodnie z oświadczeniem FSC określone dla wyrobów wyjściowych danej grupy wyrobów

Oświadczenie wyjściowe FSC dla grupy wyrobów	Kwalifikowane materiały wejściowe
FSC 100%	FSC 100%
FSC Mix x% / FSC Mix Credit	FSC 100%, FSC Mix x%, FSC Mix Credit, FSC Recycled x%, FSC Recycled Credit, materiał kontrolowany, FSC Controlled Wood, przedużytkowy materiał odzyskany, poużytkowy materiał odzyskany.
FSC Recycled x% / FSC Recycled Credit	FSC Recycled x%, FSC Recycled Credit, przedużytkowy materiał odzyskany, poużytkowy materiał odzyskany.
FSC Controlled Wood	FSC 100%, FSC Mix x%, FSC Mix Credit, materiał kontrolowany, FSC Controlled Wood.

- 2.5 Organizacje pozyskujące materiały odzyskane bez certyfikatu FSC w celu użycia ich w grupach wyrobów FSC muszą spełniać wymogi FSC-STD-40-007.
- 2.6 Organizacje pozyskujące materiał z włókien pierwotnych bez certyfikatu FSC do zastosowania w grupach wyrobów FSC jako materiał kontrolowany muszą spełniać wymogi FSC-STD-40-005.
- 2.7 Organizacje, które odzyskują materiał pierwotny lub wtórny z obróbki we własnym zakładzie mogą zaliczać go do takiej samej lub niższej kategorii co materiał, z którego został wytworzony. Materiały odzyskane z obróbki wtórnej mogą być klasyfikowane jako przedużytkowy materiał odzyskany, z wyjątkiem surowców, które zostały odrzucone w procesie produkcyjnym, ale mogą być ponownie wykorzystane na miejscu poprzez ich ponowne włączenie do procesu produkcyjnego, w którym zostały wytworzone.
- 2.8 Organizacja może zaklasyfikować materiał magazynowany podczas audytu certyfikującego oraz materiał otrzymany między datą audytu certyfikującego a datą wydania certyfikatu CoC organizacji jako kwalifikowany materiał wejściowy pod warunkiem, że organizacja potrafi wykazać jednostce certyfikującej, że materiały te spełniają wymogi FSC w zakresie pozyskiwania materiału.

3 Sposoby postępowania z materiałem

- 3.1 W przypadkach, w których istnieje ryzyko wprowadzenia niekwalifikowanych materiałów wejściowych do grup wyrobów FSC, organizacja wprowadza co najmniej jedną z poniższych metod segregacji:
  - a. fizyczną separację materiałów;
  - b. czasową separację materiałów;
  - c. identyfikację materiałów.

4 Rejestr materiałów i wyrobów FSC

- 4.1 Dla każdej grupy wyrobów lub zlecenia produkcyjnego organizacja określa główne etapy przetwarzania obejmujące zmianę objętości lub masy surowca oraz współczynnik(i) wydajności dla każdego etapu przetwarzania lub, jeśli nie jest to możliwe, jeden współczynnik wydajności dla wszystkich etapów przetwarzania. Organizacja musi posiadać spójną metodologię obliczania współczynnika(-ów) wydajności i zapewniać ich aktualizację.

UWAGA: Organizacje, które wytwarzają wyroby na indywidualne zamówienie nie mają obowiązku określania współczynników wydajności przed wytworzeniem wyrobu, ale muszą prowadzić rejestry produkcji pozwalające na wyliczenie współczynników wydajności.

- 4.2 Organizacja utrzymuje aktualne zapisy księgowe (np. arkusze kalkulacyjne, oprogramowanie do kontroli produkcji) dotyczące surowców i wyrobów w zakresie certyfikatu FSC, w tym:
- a. dla materiałów wejściowych: numer dokumentu sprzedaży dostawcy, data, ilości i kategoria materiału, wraz z informacją o oświadczeniu procentowym lub kredytowym (jeśli dotyczy);
  - b. dla wyrobów wyjściowych: numer dokumentu sprzedaży, data, opis wyrobu, ilości, oświadczenie FSC i obowiązujący okres rozliczeniowy lub numer zamówienia;
  - c. wyliczenie wartości procentowej FSC i rachunki kredytowe FSC.
- 4.3 Organizacje certyfikowane w systemie FSC oraz innych systemach certyfikacji leśnej, których materiały wejściowe i wyjściowe posiadają jednocześnie oświadczenia tych systemów wykazują, że ilości wyrobów nie są nieprawidłowo naliczane kilkakrotnie.

UWAGA: Można to osiągnąć poprzez utworzenie jednolitego rejestru księgowego dla tych materiałów, w którym ilość materiałów i wyrobów oraz odpowiednie oświadczenia o certyfikacji (certyfikacjach) materiału i wyrobu wyjściowego będą identyfikowane. Jeśli nie jest to możliwe, organizacja pozwoli jednostce certyfikującej na weryfikację tego wymogu w inny sposób.

- 4.4 Organizacja przygotowuje roczne zestawienia ilościowe (posługując się najczęściej stosowaną przez siebie jednostką miary) obejmujące okres liczony od zakończenia poprzedniego okresu rozliczeniowego, wykazujące, że ilości wyrobów sprzedanych z oświadczeniami FSC pokrywają się z ilościami materiałów wejściowych, ewentualnie istniejącymi zapasami, związanymi z nimi deklarowanymi wyrobami wyjściowymi oraz współczynnikiem(-ami) wydajności danej grupy wyrobów.

UWAGA: Organizacje, które wytwarzają wyroby na indywidualne zamówienie (np. stolarze, cieśle, firmy budowlane) mogą przedstawiać roczne zestawienia FSC jako zestawienie zamówień lub projektów budowlanych zamiast wedle podziału na grupy wyrobów.

5 Sprzedaż

- 5.1 Organizacja zapewnia, że wszystkie dokumenty sprzedaży (fizyczne lub elektroniczne) wystawione dla wyrobów sprzedanych z oświadczeniami FSC, zawierały następujące informacje:
- a. nazwę i dane kontaktowe organizacji;
  - b. dane identyfikacyjne klienta, takie jak imię i nazwisko oraz adres klienta (z wyjątkiem sprzedaży na rzecz klientów końcowych);
  - c. datę wystawienia dokumentu;
  - d. nazwę i opis wyrobu;
  - e. ilość sprzedanych wyrobów;
  - f. numer certyfikatu FSC organizacji przypisany wyrobom certyfikowanym FSC i/lub numer certyfikatu FSC Controlled Wood przypisany wyrobom z Drewna Kontrolowanego FSC;
  - g. wyraźne wskazanie oświadczenia FSC dla każdego wyrobu lub wszystkich wyrobów, jak określono w tabeli C.

Tabela C. Kwalifikowane oświadczenia FSC dla wyrobów wyjściowych zgodnie z systemem kontroli FSC

Oświadczenie wyjściowe FSC dla grupy wyrobów	System kontroli oświadczeń FSC		
	System transferowy	System procentowy	System kredytowy
FSC 100%	✓	ND.	ND.
FSC Mix x%	✓	✓	ND.
FSC Recycled x%	✓	✓	ND.
FSC Mix Credit	✓	ND.	✓
FSC Recycled Credit	✓	ND.	✓
FSC Controlled Wood	✓	(patrz punkt 5.9)	(patrz punkt 5.9 i 11.10)

- 5.2 Organizacje znajdujące się na końcu łańcucha dostaw, które sprzedają gotowe i oznakowane wyroby FSC (np. dystrybutorzy czy wydawcy) mogą pominąć w dokumentacji sprzedaży informacje dotyczące udziału procentowego lub kredytu (np. poprzez użycie oświadczenia „FSC Mix” zamiast „FSC Mix 70%” czy „FSC Mix Credit”). W takim przypadku informacja ta zostanie utracona, a kolejnym organizacjom w łańcuchu dostaw nie wolno wykorzystywać ani ponownie podawać informacji o wartości procentowej związanej z wyrobami.
- 5.3 Jeśli dokumenty sprzedaży wystawione przez organizację nie są dołączone do wyrobu podczas jego transportu, a informacje w nich zawarte pozwalają na określenie czy wyrób posiada certyfikat FSC, w powiązanej dokumentacji transportowej należy umieścić te same informacje, które są wymagane w punkcie 5.1 oraz odnośnik kierujący do dokumentów sprzedaży.
- 5.4 Organizacja zapewnia, że wyroby sprzedawane z oświadczeniem FSC 100%, FSC Mix lub FSC Recycled w dokumencie sprzedaży nie mają żadnych etykiet innych systemów certyfikacji leśnej.

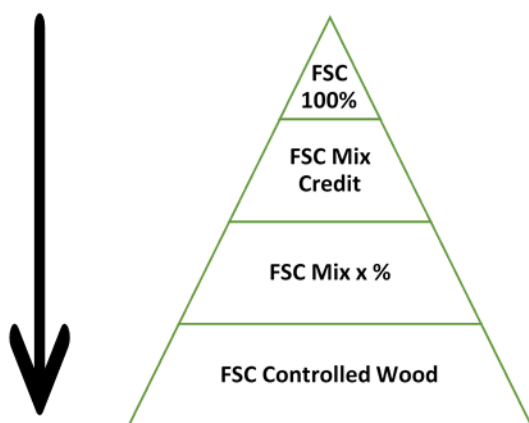
UWAGA: Wyrób z certyfikatem FSC może posiadać jednocześnie oświadczenie FSC oraz oświadczenie innych systemów certyfikacji leśnej w dokumentach sprzedaży lub dostawy, nawet jeśli posiada etykietę FSC.

- 5.5 Organizacje mogą identyfikować wyroby wytworzone wyłącznie z materiałów wejściowych pochodzących od małych lub lokalnych przedsiębiorców leśnych przez dodanie następującego oświadczenia w dokumentach sprzedaży: „From small or community forest producers” (Od małych lub lokalnych przedsiębiorców leśnych). Oświadczenie takie może być przekazywane przez posiadaczy certyfikatu między kolejnymi ogniwami łańcucha dostaw.
- 5.6 Organizacja może sprzedawać wyroby z oświadczeniem „FSC Controlled Wood” zawartym w dokumentach sprzedaży i dostawy jedynie, gdy są to surowce lub półprodukty, a klient posiada certyfikat FSC.
- 5.7 Jeśli organizacja nie może umieścić oświadczenia FSC i/lub numeru certyfikatu na dokumentach sprzedaży lub transportu (lub obydwu), wymagane informacje należy przekazać klientowi w dokumentacji uzupełniającej (np. w oświadczeniach uzupełniających). W takim przypadku organizacja musi otrzymać zgodę jednostki certyfikującej na stosowanie dokumentacji uzupełniającej zgodnie z poniższymi kryteriami:
- musi istnieć wyraźna informacja łącząca dokumentację uzupełniającą z dokumentami sprzedaży lub dokumentacją transportową;
  - nie ma ryzyka, że w dokumentacji uzupełniającej klient błędnie zinterpretuje, które wyroby posiadają certyfikat FSC, a które nie;
  - w przypadku, gdy dokumenty sprzedaży obejmują kilka wyrobów z różnymi oświadczeniami FSC, każdy wyrób posiada wyraźne powiązanie z właściwym mu oświadczeniem FSC umieszczonym w dokumentacji uzupełniającej.

- 5.8 Organizacje, które dostarczają wyroby FSC wykonane na indywidualne zamówienie (np. stolarze, cieśle, firmy budowlane), które nie wymieniają wyrobów certyfikowanych FSC na dokumentach sprzedaży, jak wymaga punkt 5.1, mogą wystawić dokumenty uzupełniające do dokumentów sprzedaży za usługi budowlane lub inne usługi powiązane. Dokument uzupełniający obejmuje:
- a. oznaczenie pozwalające połączyć fakturę(-y) za usługi z dokumentem uzupełniającym;
  - b. listę wykorzystanych komponentów z certyfikatem FSC wraz z ich ilościami i oświadczeniami FSC;
  - c. numer certyfikatu organizacji.
- 5.9 Organizacja może obniżyć wartość oświadczenia wyjściowego FSC zgodnie z rysunkiem A. Etykieta FSC musi odpowiadać oświadczeniu FSC umieszczonemu w dokumentach sprzedaży, z wyjątkiem dystrybutorów detalicznych, którzy sprzedają gotowe i oznakowane wyroby konsumentom końcowym.

UWAGA: Wyroby wykonane w 100% z materiałów odzyskanych mogą mieć jedynie oświadczenie FSC Recycled.

Rysunek A. Zasady obniżania oświadczeń wyjściowych FSC

6 Zgodność z przepisami prawa dotyczącymi legalności drewna

- 6.1 Organizacja zapewnia, że wyroby z certyfikatem FSC oraz wyroby z drewna kontrolowanego spełniają wymogi obowiązującego prawodawstwa w zakresie legalności drewna. Jako niezbędne minimum organizacja zapewnia, że:
- a. stosuje procedury gwarantujące, że import i/lub eksport oraz komercjalizacja wyrobów z certyfikatem FSC oraz wyrobów z drewna kontrolowanego realizowane przez organizację odbywają się zgodnie ze wszystkimi obowiązującymi przepisami handlowymi i celnymi² (jeśli organizacja eksportuje i/lub importuje wyroby z certyfikatem FSC);
  - b. na żądanie gromadzi i przekazuje informacje na temat gatunków (nazwy pospolite i naukowe) oraz kraju pozyskania (albo bardziej szczegółowe dane dotyczące miejsca pozyskania, jeśli wymaga tego prawodawstwo) bezpośrednim klientom i/lub wszystkim organizacjom posiadającym certyfikaty FSC i będącym częścią łańcucha dostaw, które wymagają takich informacji do zapewnienia zgodności z prawodawstwem dotyczącym legalności drewna. Uzgodnienie formy i częstotliwości przekazywania takich informacji może odbywać się między organizacją a podmiotem wnioskującym, o ile informacje są dokładne i można je poprawnie powiązać z każdym materiałem dostarczanym jako certyfikowany FSC lub jako Drewno Kontrolowane FSC.

² Przepisy handlowe i celne obejmują między innymi:

- zakazy, ograniczenia i inne restrykcje w eksporcie wyrobów z drzewa (np. zakazy eksportu nieprzetworzonych drewna okrągłego lub tarcicy)
- wymagania dotyczące licencji na eksport drewna i wyrobów z drzewa
- oficjalne zezwolenia, jakich wymagają podmioty eksportujące drewno i wyroby drzewne
- podatki i opłaty nałożone na eksport wyrobów drzewnych

UWAGA: Informacje o regionie kraju lub koncesjach na pozyskiwanie drewna są wymagane, jeśli ryzyko nielegalnego pozyskiwania drewna między koncesjami na pozyskiwanie w danym kraju lub regionie kraju jest różne. Wszelkie ustalenia przyznające prawo do pozyskiwania drewna na określonym obszarze są uznawane za koncesję na pozyskiwanie drewna.

UWAGA: Jeśli organizacja nie posiada wymaganych informacji na temat gatunków i kraju pozyskania, wniosek należy skierować do dostawców na niższym ogniwie łańcucha dostaw, aż do momentu uzyskania żądanych informacji.

- c. dostarcza dowody zgodności z odpowiednimi przepisami handlowymi i celnymi;
- d. zapewnia, że wyroby z certyfikatem FSC zawierające przedużytkowy materiał odzyskany (z wyjątkiem papieru z odzysku) są sprzedawane firmom mającym siedzibę w krajach, w których obowiązuje prawodawstwo dotyczące legalności drewna:
  - i. zawierają wyłącznie przedużytkowy materiał odzyskany spełniający wymogi Drewna Kontrolowanego FSC (FSC Controlled Wood) zgodnie z FSC-STD-40-005; **lub**
  - ii. informują swoich klientów o obecności w wyrobie przedużytkowego materiału odzyskanego i wspierają system zasad należytej staranności wymagany obowiązującym prawodawstwem w zakresie legalności drewna.

UWAGA: Organizacje stosujące opcję d (i) mogą stosować wymogi dla produktów ubocznych produkcji określone w FSC-STD-40-005.

7. Podstawowe wymagania FSC dotyczące praw pracowniczych³

7.1 Realizując podstawowe wymagania FSC dotyczące praw pracowniczych organizacja należycie uwzględni prawa i obowiązki ustanowione w prawie krajowym, a jednocześnie wypełnia cele tych wymogów.

7.2 Organizacja nie może wykorzystywać pracy dzieci.

7.2.1 Organizacja nie może zatrudniać pracowników poniżej wieku 15 lat lub poniżej wieku minimalnego określonego w prawie krajowym lub lokalnych przepisach, w zależności od tego który wiek jest wyższy, z wyjątkiem przypadków wymienionych w punkcie 7.2.2.

7.2.2 W krajach, w których krajowe ustawodawstwo lub przepisy zezwalają na zatrudnianie osób w wieku 13 – 15 lat do pracy lekkiej, zatrudnienie takie nie może kolidować z obowiązkiem szkolnym, ani być szkodliwe dla ich zdrowia czy rozwoju. W szczególności, w przypadku, gdy dzieci podlegają przepisom dotyczącym obowiązku szkolnego, mogą pracować jedynie poza godzinami szkolnymi w trakcie normalnych godzin pracy w ciągu dnia.

7.2.3 Żadna osoba poniżej 18 lat nie może być zatrudniona do niebezpiecznej lub ciężkiej pracy, za wyjątkiem celów szkoleniowych zgodnych z obowiązującym ustawodawstwem krajowym i przepisami.

7.2.4 Organizacja zabronia najgorszych form pracy dzieci.

7.3 Organizacja likwiduje wszystkie formy pracy przymusowej i obowiązkowej.

---

³ Źródło: raport FSC dotyczący ogólnych kryteriów i wskaźników opartych na zasadach podstawowych konwencji MOP (2017).

7.3.1 Stosunek zatrudnienia jest dobrowolny i oparty na obustronnej zgodzie, bez zagrożenia karą.

7.3.2 Brak jest dowodów na jakiegokolwiek praktyki wskazujące na pracę przymusową lub obowiązkową, włącznie z, lecz nie ograniczając się do, następujących praktyk:

- przemoc fizyczna i seksualna
- praca niewolnicza
- wstrzymanie wypłat / włączając w to wypłatę wynagrodzeń za pracę lub płatność depozytu w celu rozpoczęcia zatrudnienia
- ograniczenie mobilności/poruszania się
- zatrzymanie paszportu i dokumentów tożsamości
- groźba donosu/wydania władzom

7.4 Organizacja zapewnia, że nie ma miejsca dyskryminacja w zakresie zatrudniania i wykonywania zawodu.

7.4.1 Praktyki dotyczące zatrudniania i wykonywania zawodu są niedyskryminacyjne.

7.5 Organizacja respektuje wolność zrzeszania się i prawo do rokowań zbiorowych.

7.5.1 Pracownicy mają możliwość założenia lub przyłączenia się do organizacji pracowników według własnego wyboru.

7.5.2 Organizacja szanuje pełną swobodę organizacji pracowników w tworzeniu własnego statutu i zasad.

7.5.3 Organizacja respektuje prawa pracowników do angażowania się w zgodne z prawem działania związane z tworzeniem, przyłączaniem się do, lub wspieraniem organizacji pracowników lub do powstrzymywania się od tego; i nie będzie dyskryminować ani karać pracowników za korzystanie z tych praw.

7.5.4 Organizacja prowadzi negocjacje z ustanowionymi zgodnie z prawem organizacjami pracowników oraz/lub należycie wybranymi przedstawicielami, w dobrej wierze oraz przy najlepszych staraniach w celu osiągnięcia układu zbiorowego.

7.5.5 Istniejące układy zbiorowe są przestrzegane.

CZĘŚĆ II: Kontrola oświadczeń FSC

UWAGA: Przykłady zastosowania wymogów dotyczących grupy wyrobów i systemu kontroli oświadczeń FSC przedstawiono odpowiednio w załącznikach A i B.

8 Ustanowienie grup wyrobów na potrzeby oświadczeń FSC

- 8.1 Organizacja ustawi grupy wyrobów na potrzeby kontroli oświadczeń wyjściowych FSC i etykietowania. W skład grup wyrobów powinien wchodzić przynajmniej jeden wyrób wyjściowy, który:
- a. należy do tego samego typu wyrobów zgodnie z FSC-STD-40-004a;
  - b. jest kontrolowany na podstawie tego samego systemu kontroli oświadczeń FSC.
- 8.2 Do tworzenia grup wyrobów na podstawie systemu procentowego i/lub kredytowego stosuje się poniższe warunki dodatkowe:
- a. wszystkie wyroby mają ten sam współczynnik wydajności. Jeśli nie, wyroby takie mimo tego można zaliczyć do tej samej grupy wyrobów, jednak obowiązujące współczynniki wydajności stosuje się wówczas do wyrobów im odpowiadających w celu obliczenia ilości wyrobów wyjściowych, które można sprzedać z procentowym lub kredytowym oświadczeniem FSC;
  - b. wszystkie wyroby muszą być wykonane z tego samego materiału wejściowego (np. drewna sosnowego) lub tego samego połączenia materiałów wejściowych (np. grupa wyrobów z fornirowych płyt wiórowych, w której wszystkie wyroby są wykonane z połączenia płyty wiórowej i forniru z równoważnych gatunków drewna).

UWAGA: Materiał wejściowy i/lub gatunki drewna w danej grupie wyrobów mogą zostać zastąpione innym materiałem wejściowym lub gatunkiem, pod warunkiem, że są to surowce równoważne. W ramach tej samej grupy wyrobów dopuszcza się różne rodzaje surowca oraz różne wymiary i kształty wyrobu. Do równoważnych materiałów wejściowych zalicza się różne rodzaje pulpy drzewnej z wyjątkiem pierwotnych i odzyskanych włókien drzewnych, które nie są równoważnymi materiałami wejściowymi.

UWAGA: Pierwotne i odzyskane włókna drzewne można łączyć na tym samym rachunku kredytowym w przypadku produktów wykonanych z obu materiałów (włókna mieszane). Jednak w przypadku produktów 100% z recyklingu, kredyt FSC będzie pobierany tylko z odzyskanych materiałów wejściowych. To samo dotyczy produktów w 100% z pierwotnego włókna, w przypadku których kredyty są pobierane wyłącznie z pierwotnych materiałów wejściowych.

Ramka nr 4. Zastępowanie materiału wejściowego w ramach grupy wyrobów (dotyczy wszystkich systemów kontroli oświadczeń FSC)

Materiały i/lub gatunki uznaje się za równoważne, jeśli mogą się nawzajem zastępować bez zmiany charakterystyki wyrobu wyjściowego. Następujące wskaźniki uznaje się za zmianę charakterystyki wyrobu wyjściowego:

- zmiana typu wyrobu (zgodnie z FSC-STD-40-004a); lub
- zmiana funkcji wyrobu; lub
- zwiększenie ceny wyrobu (cena nie powinna być jedynym wskaźnikiem z uwagi na możliwe wahania wynikające, na przykład, z popytu na rynku, negocjacji cenowych bądź wielkości zakupu lub sprzedaży; cena może być stosowana jako wyznacznik tylko w połączeniu z innymi wskaźnikami do określania zmian w charakterystyce wyrobu wyjściowego); lub
- podniesienie klasy wyrobu; lub
- zmiana wyglądu wyrobu (o wyglądzie decydują wewnętrzne właściwości materiału. Nadruki, malowanie i inne procesy wykończeniowe nie mają w tym przypadku zastosowania).

8.3 Organizacja prowadzi aktualną listę grup wyrobów, określając dla każdej z nich:

- a. typ(y) wyrobów wyjściowych zgodnie z FSC-STD-40-004a;
- b. obowiązujące oświadczenia FSC dla wyrobów wyjściowych. Organizacja może także wskazać wyroby, które kwalifikują się do uzyskania etykiety FSC Small and Community Label, jeśli organizacja chce, by ta informacja była powszechnie dostępna w bazie danych o certyfikatach FSC;
- c. gatunki (w tym nazwy naukowe i pospolite), o ile informacje o gatunkach określają charakterystykę wyrobu.

9 System transferowy

Ramka nr 5. Stosowanie systemu transferowego

System transferowy to system kontroli oświadczeń FSC, który zapewnia najprostszy sposób określania oświadczeń wyjściowych poprzez przeniesienie ich z materiałów wejściowych bezpośrednio na wyroby wyjściowe. Poprzez oddzielenie materiałów niekwalifikowanych zapewnia się powiązanie materiału wejściowego z wyrobem wyjściowym na wszystkich etapach procesów realizowanych przez organizację. System transferowy można zastosować do wszystkich rodzajów grup wyrobów, oświadczeń FSC i procesów przetwórczych. Nie ma żadnych oświadczeń wyjściowych dla drewna z przedużytkowego materiału odzyskanego, ponieważ w systemie transferowym nie uznaje się go za kwalifikowany materiał wejściowy.

UWAGA: Niedrzewne produkty leśne wykorzystywane do celów spożywczych i medycznych muszą być wytwarzane w systemie transferowym.

- 9.1 Dla każdej grupy wyrobów organizacja musi określić okres rozliczeniowy lub zlecenia produkcyjne, dla których będzie sporządzone określone oświadczenie FSC.
- 9.2 Dla okresów rozliczeniowych lub zleceń produkcyjnych, w których materiały należą do tej samej kategorii i posiadają identyczne oświadczenie FSC, organizacja przypisze to oświadczenie wyrobom wyjściowym.
- 9.3 Dla okresów rozliczeniowych lub zleceń produkcyjnych, w których łączy się ze sobą materiały wejściowe należące do różnych kategorii materiałów oraz posiadające różne oświadczenia procentowe lub kredytowe, organizacja musi użyć najniższego oświadczenia FSC materiału wejściowego jako oświadczenia FSC dla wyrobów wyjściowych, jak wskazano w tabeli D.

Tabela D. Możliwe połączenia oświadczeń wejściowych FSC i wynikające z nich oświadczenia wyjściowe dla systemu transferowego

Materiały wejściowe	FSC 100%	FSC Mix Credit	FSC Mix x%	FSC Recycled Credit	FSC Recycled x%	Przedużytkowe drewno odzyskane	Przedużytkowy papier odzyskany	Poużytkowy materiał odzyskany (drewno i papier)	Drewno Kontrolowane FSC i materiały kontrolowane
FSC 100%	FSC 100%	FSC Mix Credit	FSC Mix x%	FSC Mix Credit	FSC Recycled x%	Nie dopuszcza się oświadczenia FSC	FSC Mix 100%		FSC Controlled Wood
FSC Mix Credit				FSC Mix Credit					
FSC Mix x%				FSC Mix x%					
FSC Recycled Credit	FSC Mix Credit		FSC Recycled Credit	FSC Recycled x%	FSC Recycled Credit		FSC Recycled x%		
FSC Recycled x%									
Przedużytkowe drewno odzyskane	Nie dopuszcza się oświadczenia FSC								
Przedużytkowy papier odzyskany	FSC Mix 100%	FSC Mix Credit	FSC Mix x%	FSC Recycled Credit	FSC Recycled x%		FSC Recycled 100%		
Poużytkowy materiał odzyskany (drewno i papier)									
Drewno Kontrolowane FSC i materiały kontrolowane	FSC Controlled Wood			Nie dopuszcza się oświadczenia FSC					FSC Controlled Wood

10 System procentowy

Ramka nr 6. Stosowanie systemu procentowego

System procentowy to system kontroli oświadczeń FSC, który umożliwia sprzedaż wyrobów wyjściowych wraz z oświadczeniem FSC odpowiadającym proporcji kwalifikowanego materiału wejściowego w danym zleceniu produkcyjnym lub w określonym okresie rozliczeniowym.

System procentowy może być użyty dla grup wyrobów FSC Mix i FSC Recycled na poziomie jednego oddziału lub kilku fizycznie oddzielonych oddziałów. Możliwe jest także zastosowanie systemu procentowego do wyrobów opatrzonych etykietą FSC Small and Community Label.

Systemu procentowego **nie można** stosować w poniższych sytuacjach:

- sprzedaż wyrobów z oświadczeniem wyjściowym FSC 100%;
- handel i dystrybucja gotowych wyrobów z drewna i papieru (np. sprzedawcy papieru);
- handel bez przejęcia własności fizycznej;
- handel i przetwarzanie niedrzewnych produktów leśnych (NTFPs), **z wyjątkiem** bambusa i niedrzewnych produktów leśnych (NTFP) pozyskanych bezpośrednio z drzew (np. kory, żywicy, korka, gumy/lateksu).

10.1 Dla każdej grupy wyrobów organizacja określi okres rozliczeniowy lub zlecenia produkcyjne, dla których sporządzane będzie określone oświadczenie FSC.

- 10.2 Dla materiałów wejściowych z oświadczeniami FSC Mix i FSC Recycled organizacja musi stosować oświadczenia procentowe lub oświadczenia kredytowe podane na dokumentach sprzedaży dostawcy lub dokumentacji transportowej (lub obydwu) w celu określenia kwalifikowanego materiału wejściowego.

UWAGA: Materiał dostarczony z oświadczeniem kredytowym będzie użyty w całości jako wejściowy materiał kwalifikowany.

- 10.3 Organizacja musi obliczyć i wprowadzić do rejestru wkład procentowy (FSCx%) dla każdego okresu rozliczeniowego lub zlecenia produkcyjnego przy użyciu następującego wzoru:

$$\text{FSC\%} = \frac{Q_C}{Q_T} \times 100$$

FSC% = Procent FSC

QC = Ilość materiałów wejściowych FSC

QT = Całkowita ilość materiałów wejściowych pochodzenia leśnego

- 10.4 W przypadku zastosowania systemu procentowego dla kilku oddziałów, wartość procentową należy obliczyć na podstawie średniego wkładu procentowego (FSC%) materiałów wejściowych otrzymywanych przez wszystkie oddziały. Warunki stosowania systemu procentowego na poziomie kilku oddziałów są następujące:

- obliczona wartość procentowa jest stosowana tylko do wyrobów będących w tej samej grupie wyrobów FSC;
- wszystkie oddziały znajdują się w zakresie certyfikatu indywidualnego lub wielozakładowego ze wspólną strukturą własności;
- wszystkie oddziały są zlokalizowane w tym samym kraju lub granicach strefy euro;
- wszystkie oddziały stosują to samo zintegrowane oprogramowanie do zarządzania;
- każdy oddział uczestniczący w obliczaniu międzyzakładowej wartości procentowej ma wartość procentową FSC (FSC%) na poziomie co najmniej 50%.

- 10.5 Dla każdej grupy wyrobów organizacja oblicza wkład procentowy (FSC%) oparty na:

- wkładzie do tego samego okresu rozliczeniowego lub zlecenia produkcyjnego (udział procentowy); **lub**
- wkładzie do określonej liczby poprzednich okresów rozliczeniowych (procentowa średnia krocząca).

- 10.6 Okres, dla którego obliczany jest wkład procentowy, nie może przekroczyć 12 miesięcy, chyba że jest to uzasadnione specyfiką firmy i zostało zaakceptowane przez akredytowaną przez FSC jednostkę certyfikującą.

- 10.7 Organizacje korzystające z metody udziału procentowego mogą stosować obliczony wkład procentowy (FSC%) dla wyrobów wytwarzanych podczas danego okresu rozliczeniowego/zlecenia produkcyjnego lub w następnym okresie rozliczeniowym.

- 10.8 Organizacje korzystające z metody procentowej średniej kroczącej muszą przenieść obliczoną wartość procentową FSC%, obliczoną na podstawie określonej liczby poprzednich okresów rozliczeniowych, na wyroby wyjściowe wytwarzane w kolejnym okresie rozliczeniowym.

- 10.9 Organizacje stosujące obliczony wkład procentowy FSC w kolejnym okresie rozliczeniowym, zgodnie z punktem 10.7 i 10.8 nie wykorzystują wahań poziomu dostaw materiałów wejściowych do zwiększania ilości wyrobów wyjściowych sprzedawanych z oświadczeniami FSC. Organizacje wykazują w swoich rocznych zestawieniach ilościowych, że ilość wyrobów sprzedanych z oświadczeniami FSC odpowiada ilości przyjętych kwalifikowanych materiałów wejściowych i ich współczynników wydajności w okresie sprawozdawczym.

- 10.10 Organizacja może sprzedać wszystkie wyroby wyjściowe z danego okresu rozliczeniowego lub zlecenia produkcyjnego z oświadczeniem procentowym FSC Mix lub FSC Recycled, których ilość jest taka sama lub mniejsza niż obliczony wkład procentowy (FSC%).

11 System kredytowy

Ramka nr 7. Stosowanie systemu kredytowego

System kredytowy to system kontroli oświadczeń FSC, stosowany na poziomie grupy wyrobów, który umożliwia sprzedaż części wyrobów z oświadczeniem kredytowym, które odpowiada ilości kwalifikowanego materiału wejściowego oraz odpowiedniemu współczynnikowi/współczynnikom wydajności.

System kredytowy może być użyty dla grup wyrobów FSC Mix i FSC Recycled na poziomie jednego lub kilku oddziałów.

Systemu kredytowego **nie można** stosować do następujących działań:

- sprzedaż wyrobów z oświadczeniem FSC 100%;
- handel i dystrybucja gotowych wyrobów i papieru (np. sprzedawcy papieru);
- handel bez przejęcia własności fizycznej;
- handel i przetwarzanie leśnych produktów nieдрzewnych (NTFPs), **z wyjątkiem** bambusa i nieдрzewnych produktów leśnych (NTFP) pozyskanych bezpośrednio z drzew (np. kory, żywicy, korka, gumy/lateksu);
- drukowanie;
- sprzedaż grup wyrobów z etykietą lub oświadczeniem FSC Small and Community Label.

Zakładanie rachunków kredytowych

- 11.1 Dla każdej grupy wyrobów organizacja założy i utrzyma rachunek kredytowy FSC, na którym rejestrowane będzie dodawanie i odejmowanie kredytu FSC.
- 11.2 Organizacja utrzymuje rachunki kredytowe zarówno dla materiałów wejściowych, jak i wyrobów wyjściowych.
- 11.3 System kredytowy może być stosowany na poziomie jednego lub kilku oddziałów. Warunki utworzenia scentralizowanego rachunku kredytowego obejmującego kilka oddziałów są następujące:
  - a. kredyty są dzielone w ramach tej samej grupy wyrobów;
  - b. wszystkie oddziały mieszczą się w zakresie indywidualnego lub wielozakładowego certyfikatu i mają wspólną strukturę własności;
  - c. wszystkie oddziały są zlokalizowane w tym samym kraju lub granicach strefy euro;
  - d. wszystkie oddziały stosują to samo zintegrowane oprogramowanie do zarządzania;
  - e. każdy oddział uczestniczący w scentralizowanym rachunku kredytowym musi przeznaczyć przynajmniej 10% kredytów wejściowych wykorzystywanych przez siebie w okresie ostatnich 12 miesięcy.

Zarządzanie rachunkiem kredytowym

- 11.4 Dla materiałów wejściowych z oświadczeniami FSC Mix i/lub FSC Recycled organizacja musi stosować oświadczenia procentowe lub oświadczenia kredytowe podane na dokumentacji dostawcy w celu określenia ilości wniesionych wkładów FSC.

UWAGA: Materiał dostarczony z oświadczeniem kredytowym będzie użyty w całości jako wkład wniesiony.

- 11.5 Jeśli system kredytowy stosuje się do składanych wyrobów z drewna oraz kiedy łączy się ze sobą materiały wejściowe różnej jakości, komponenty o wysokiej jakości pozyskiwane jako materiał kontrolowany lub Drewno Kontrolowane FSC (FSC Controlled Wood) nie mogą stanowić więcej niż 30% składu grupy wyrobów (objętościowo lub wagowo). W kontekście niniejszej klauzuli następujące kryteria definiują jakość:

- a) wszystkie produkty wykonane z wiórów i kawałków drewna są uważane za posiadające tę samą jakość;

b) komponenty z litego drewna mają wyższą jakość niż komponenty z wiórów i kawałków drewna;

c) lite drewno liściaste ma wyższą jakość niż lite drewno iglaste.

11.6 Organizacja nie może gromadzić więcej kredytu FSC na rachunku kredytowym niż suma dodanego w ciągu ostatnich 24 miesięcy kredytu FSC. (Oznacza to, że kredyty, które nie zostały wykorzystane do oświadczeń wyjściowych w tym okresie, ulegają wygaśnięciu). Kredyt FSC, który przekracza sumę kredytów wprowadzonych na rachunek w ciągu ostatnich 24 miesięcy zostanie potrącony z rachunku kredytowego na początku kolejnego miesiąca (w 25. miesiącu po ich dodaniu do rachunku).

11.7 Ustalenie ilości kredytów wyjściowych odbywa się poprzez pomnożenie ilości materiałów wejściowych przez odpowiedni współczynnik (odpowiednie współczynniki) wydajności określony (określone) dla każdego komponentu grupy wyrobów.

Sprzedaż materiałów wyjściowych z oświadczeniami kredytowymi

11.8 Kiedy sprzedawane są wyroby z oświadczeniami kredytowymi FSC Mix lub FSC Recycled organizacja przelicza ilość materiałów wejściowych na kredyty zgodnie z punktem 11.7 i odejmie otrzymaną wartość z rachunku kredytowego FSC.

11.9 Organizacja sprzedaje wyroby z oświadczeniami kredytowymi FSC tylko wówczas, gdy na odpowiednim rachunku są dostępne kredyty.

11.10 Organizacja może dostarczyć część materiałów wyjściowych, która nie została sprzedana z oświadczeniem FSC Mix, jako FSC Controlled Wood na podstawie odpowiedniego rachunku kredytowego FSC Controlled Wood.

UWAGA: Rachunki kredytowe FSC Controlled Wood nie są wymagane, kiedy rachunek FSC Mix Credit obejmuje całą produkcję organizacji.

CZĘŚĆ III: Wymagania dodatkowe

12 Wymagania FSC dotyczące etykietowania

- 12.1 Organizacja może stosować etykietę FSC na wyrobach z certyfikatem FSC w oparciu o wymogi określone w standardzie FSC-STD-50-001. Typ etykiety FSC odpowiada zawsze oświadczeniu FSC umieszczonemu w dokumentach sprzedaży, jak określono w tabeli E.

Tabela E. Oświadczenia FSC i odpowiadające im etykiety FSC

Oświadczenia FSC dla wyrobów wyjściowych	Etykieta FSC
FSC 100%	FSC 100%
FSC Mix z wartością procentową co najmniej 70%	FSC Mix
FSC Mix Credit	FSC Mix
Surowiec drzewny z recyklingu (FSC Recycled wood) - co najmniej 70% użytkowego materiału odzyskanego	FSC Recycled
Papier z surowca z recyklingu (FSC Recycled paper) - nie stosuje się progów	FSC Recycled
FSC Recycled Credit	FSC Recycled

- 12.2 Tylko wyroby spełniające wymogi FSC dotyczące etykietowania mogą być promowane za pomocą znaków handlowych FSC.
- 12.3 Wyroby wykonane wyłącznie z materiałów wejściowych od małych i/lub lokalnych przedsiębiorców leśnych kwalifikują się do oznaczenia etykietą FSC Small and Community Label.

13 Podwykonawstwo

- 13.1 Organizacja może zlecać wykonanie działań mieszczących się w zakresie certyfikatu wykonawcom posiadającym i/lub nieposiadającym certyfikat FSC-CoC.

UWAGA: Umowy dotyczące podwykonawstwa wymagają analizy ryzyka wykonanej przez jednostkę certyfikującą oraz przeprowadzenia audytu u podwykonawców wyłonionych metodą próbkowania.

- 13.2 Umową o podwykonawstwo objęte są działania mieszczące się w zakresie certyfikatu CoC posiadanego przez organizację, takie jak zakup, przetwarzanie, składowanie, etykietowanie i fakturowanie wyrobów.

UWAGA: Miejsca składowania są wyłączone z zakresu umów o podwykonawstwo, o ile stanowią miejsca postoju w ramach działań transportowych i logistycznych. Jeśli jednak organizacja zleca usługodawcy magazynowanie wyrobów, które nie zostały jeszcze sprzedane klientowi, teren, na którym się to odbywa, uznaje się za rozszerzenie miejsca składowania organizacji i jest włączone w zakres umowy o podwykonawstwo.

- 13.3 Przed zleceniem usługi podwykonawstwa nowemu wykonawcy, organizacja informuje swoją jednostkę certyfikującą o zleconym działaniu oraz podaje nazwę i dane teleadresowe wykonawcy.
- 13.4 Organizacja zawiera umowę o podwykonawstwo z każdym wykonawcą nieposiadającym certyfikatu FSC, określając w niej co najmniej, że wykonawca zobowiązany jest:
- przestrzegać wszystkich obowiązujących wymogów certyfikacyjnych i procedur organizacji związanych ze zleconym działaniem;
  - nie korzystać w sposób nieuprawniony ze znaków handlowych FSC (np. na wyrobach lub stronie internetowej wykonawcy);
  - nie podzlecać dalej żadnych działań przetwórczych;

- d. uznać prawo jednostki certyfikującej organizacji do przeprowadzenia audytu u wykonawcy;
- e. powiadomić organizację w terminie 10 dni roboczych, jeśli wykonawca figuruje na liście organizacji niemogących współpracować z FSC, zgodnie z polityką FSC-POL-01-004, a przez to nie kwalifikuje się do świadczenia usług podwykonawstwa na rzecz organizacji certyfikowanych.

13.5 Organizacja dostarcza swoim podwykonawcom nieposiadającym certyfikatu FSC udokumentowane procedury, które gwarantują, że:

- a. materiał, za który odpowiada podwykonawca, nie zostanie zmieszany lub zanieczyszczony innym materiałem podczas wykonywania zleconych działań;
- b. podwykonawca musi przechowywać rejestry materiałów wejściowych, wyjściowych i dokumentacji transportowej związane z materiałem powierzonym w ramach umowy o podwykonawstwie;
- c. jeśli podwykonawca stosuje etykietę FSC na wyrobie w imieniu organizacji, znakuje nią tylko wyroby wyprodukowane w ramach umowy o podwykonawstwie.

13.6 Podczas podwykonawstwa organizacja zachowuje prawną własność nad wszystkimi materiałami.

UWAGA: Organizacje nie mają obowiązku wchodzić ponownie w fizyczne posiadanie wyrobów po zakończeniu usługi podwykonawstwa (wyroby mogą być, na przykład, wysyłane do klienta bezpośrednio od podwykonawcy).

13.7 Organizacja identyfikuje dokumenty sprzedaży lub dokumentację transportową (lub obydwa) na materiały wysłane do podwykonawców, spełniając wymogi określone w punkcie 5.1. Podwykonawcy nie mają obowiązku identyfikowania faktur dotyczących powierzonych materiałów po zakończeniu podwykonawstwa.

13.8 Organizacja może działać w charakterze wykonawcy z certyfikatem FSC, świadcząc usługi innym organizacjom zamawiającym. W takim przypadku organizacja włącza usługi podwykonawstwa w zakres swojego certyfikatu FSC, zapewniając spełnienie wszystkich wymogów certyfikacyjnych.

13.9 Podwykonawca posiadający certyfikat FSC zapewni, że posiada kopię faktury (faktur) od dostarczającego (-ych) dostawcy (dostawców) i, jeśli nie jest ten sam, kopię faktury (faktur) od dostawcy (-ów) rozliczającego (-ych), które zawierają informacje wystarczające do połączenia faktury (faktur) ze związaną z nią (nimi) dokumentacją transportową.

UWAGA: Informacje o cenach mogą zostać ocenzone.

13.10 Kiedy organizacja świadczy usługi podwykonawstwa objęte zakresem certyfikatu FSC na rzecz organizacji nieposiadających certyfikatu FSC, dopuszcza się zakup nowych surowców na potrzeby zleconych procesów przez organizację zawierającą umowę. Aby nie dopuścić do przerwania łańcucha CoC, materiał należy transportować bezpośrednio od certyfikowanego dostawcy do organizacji (niecertyfikowana organizacja zlecająca wykonanie usługi nie wchodzi w fizyczne posiadanie surowców przed podwykonawstwem). Produkt wyjściowy powinien być ukończony, opatrzony etykietą FSC i oznakowany nazwą, etykietą lub innymi informacjami identyfikującymi organizację zawierającą umowę.

CZĘŚĆ IV: Kryteria kwalifikacji do indywidualnej, wielozakładowej i grupowej certyfikacji CoC

---

14 Kwalifikacja do indywidualnej certyfikacji CoC

- 14.1 Organizacja kwalifikuje się do indywidualnej certyfikacji CoC, jeżeli zakres certyfikatu obejmuje pojedynczy oddział lub wiele oddziałów (dwa lub więcej) odpowiadających następującym kryteriom:
- a. jeden oddział w zakresie pojedynczego certyfikatu CoC:
    - i. działa jako posiadacz certyfikatu;
    - ii. ponosi odpowiedzialność za wystawianie faktur zewnętrznym klientom za certyfikowane i niecertyfikowane materiały lub wyroby objęte zakresem certyfikatu;
    - iii. kontroluje stosowanie znaków handlowych FSC.
  - b. wszystkie oddziały w zakresie indywidualnego certyfikatu CoC:
    - i. działają w ramach wspólnej struktury własności;
    - ii. są zarządzane pod bezpośrednią kontrolą posiadacza certyfikatu;
    - iii. znajdują się we wzajemnej, wyłącznej relacji biznesowej w zakresie materiałów lub wyrobów wyjściowych objętych zakresem certyfikatu;
    - iv. mieszczą się w tym samym kraju.
- 14.2 W przypadku indywidualnej certyfikacji CoC wszystkie oddziały objęte zakresem certyfikacji spełniają wszystkie obowiązujące wymogi certyfikacji określone w FSC-STD-40-004. Wymogi podane w FSC-STD-40-003 nie mają zastosowania.

UWAGA: W tym scenariuszu wszystkie obowiązujące wymogi certyfikacji, jak podano w FSC-STD-40-004, oceniane są przez jednostkę certyfikującą we wszystkich oddziałach objętych zakresem certyfikatu podczas każdego audytu (tj. nie obowiązuje metoda próbkowania).

15 Kwalifikacja do wielozakładowej certyfikacji CoC

- 15.1 Organizacja kwalifikuje się do certyfikacji wielozakładowej, jeżeli zakres certyfikatu obejmuje dwa lub więcej oddziałów lub podmiotów prawnych (zwanymi oddziałami uczestniczącymi w FSC-STD-40-003), które odpowiadają następującym kryteriom:
- a. wszystkie oddziały uczestniczące oraz organizacja posiadająca certyfikat są związane wspólną strukturą własności; **lub**
  - b. wszystkie uczestniczące oddziały:
    - i. posiadają prawny i/lub umowny stosunek z organizacją; **oraz**
    - ii. mają wspólne procedury operacyjne (np. takie same metody produkcji, te same specyfikacje wyrobów, zintegrowane oprogramowanie do zarządzania); **oraz**
    - iii. podlegają centralnemu zarządzaniu i kontrolowanemu systemowi zarządzania ustanowionemu przez organizację, która jest organem nadrzędnym posiadającym uprawnienia i obowiązki wykraczające poza te związane z certyfikacją, w tym, między innymi, przynajmniej jeden z następujących elementów:
      - funkcję scentralizowanych zakupów lub sprzedaży wyrobów pochodzenia leśnego;
      - działanie pod tą samą nazwą marki (np. franczyza, dystrybutor).
- 15.2 Zgodnie z wymogami punktu 15.1 następujące organizacje nie kwalifikują się do wielozakładowej certyfikacji CoC:
- a. organizacje, które nie posiadają uprawnień do przyłączania lub wyłączania oddziałów z zakresu certyfikatu;
  - b. stowarzyszenia;
  - c. organizacje non-profit, których członkowie działają w celach zarobkowych.
- 15.3 Każdy z oddziałów uczestniczących w certyfikacji wielozakładowej CoC musi spełniać wszystkie obowiązujące wymogi określone w FSC-STD-40-004 i FSC-STD-40-003.

UWAGA: Wielozakładowe certyfikaty CoC są oceniane przez jednostkę certyfikującą w oparciu o metodologię próbkowania określoną w FSC-STD-20-011.

16 Kwalifikacja do grupowej certyfikacji CoC

16.1 Grupowy certyfikat CoC można ustanowić obejmując dwa lub więcej podmiotów prawnych (zwanymi oddziałami uczestniczącymi w standardzie FSC-STD-40-003) zakresem certyfikatu, jeżeli spełnione są następujące kryteria kwalifikacji:

- a. Każdy uczestniczący ośrodek kwalifikuje się jako „mały” zgodnie z następującą definicją:
  - i. Zatrudnia nie więcej niż 15 pracowników (w pełnym wymiarze godzin); **lub**
  - ii. Zatrudnia nie więcej niż 25 pracowników (w pełnym wymiarze godzin) **oraz** jego roczny obrót nie przekracza 1 000 000 USD.

UWAGA: Kryterium rocznego obrotu ma zastosowanie wyłącznie do organizacji prowadzących działalność zarobkową. Całkowity roczny obrót organizacji non-profit jest obliczany na podstawie sprzedaży produktów leśnych, a nie na podstawie przychodów ze wszystkich towarów i usług.

- b. Wszystkie uczestniczące ośrodki są zlokalizowane w tym samym kraju, co organizacja posiadająca certyfikat.

UWAGA: FSC-PRO-40-003 uprawnia Krajowe biura FSC do zdefiniowania określonych kryteriów kwalifikacji na poziomie krajowym do grupowej certyfikacji CoC. Zatwierdzone przez FSC krajowe kryteria kwalifikacji zastępują kryteria wymienione powyżej w punkcie 16.1 a) i są opublikowane na stronie internetowej FSC (w FSC-PRO-40-003a).

16.2 Każdy z oddziałów uczestniczących w grupowej certyfikacji CoC musi spełniać wszystkie obowiązujące wymogi określone w FSC-STD-40-004 i FSC-STD-40-003.

UWAGA: Grupowe certyfikaty CoC są oceniane przez jednostkę certyfikującą w oparciu o metodologię próbkowania określoną w FSC-STD-20-011.

Tabela F. Porównanie wymogów indywidualnego, wielozakładowego i grupowego certyfikatu CoC

Pozycja	Indywidualny	Wielozakładowy	Grupowy
Wszystkie oddziały działają w ramach wspólnej struktury własności	Tak	Niekoniecznie. Wspólna struktura własności jest wymagana w scenariuszu opisanym w punkcie 15.1 a).	Nie
Oddziały mogą dokonywać niezależnej sprzedaży wyrobów z certyfikatem FSC	Nie. Tylko jeden oddział będący w zakresie certyfikatu może sprzedawać klientom wyroby z certyfikatem FSC	Tak	Tak
Wszystkie oddziały są zlokalizowane w tym samym kraju	Tak	Nie	Tak
Organizacja ustanawia biuro centralne w celu zarządzania certyfikatem i wewnętrznego monitorowania	Nie	Tak	Tak

Jednostka certyfikująca może zastosować metodę próbkowania w celu wybrania oddziałów do przeprowadzenia oceny	Nie. Wszystkie oddziały w zakresie certyfikatu poddawane są corocznemu audytowi jednostki certyfikującej	Tak	Tak
Rozszerzenie zakresu certyfikatu	Włączenie nowych ośrodków w zakres certyfikatu wymaga audytu jednostki certyfikującej.	Organizacja może w dowolnej chwili dodać nowe oddziały do zakresu certyfikatu w ramach zakresu określonego przez jednostkę certyfikującą.	Organizacja może w dowolnej chwili dodać nowe ośrodki do zakresu certyfikatu w ramach zakresu określonego przez jednostkę certyfikującą.

Załącznik A. Przykłady grup wyrobów (informacyjnie)

Poniższe przykłady podano w Tabeli G w celu wyjaśnienia poprawnego (✓) i błędnego (✗) zastosowania pojęcia grupy wyrobów:

Tabela G. Przykłady zastosowania grup wyrobów

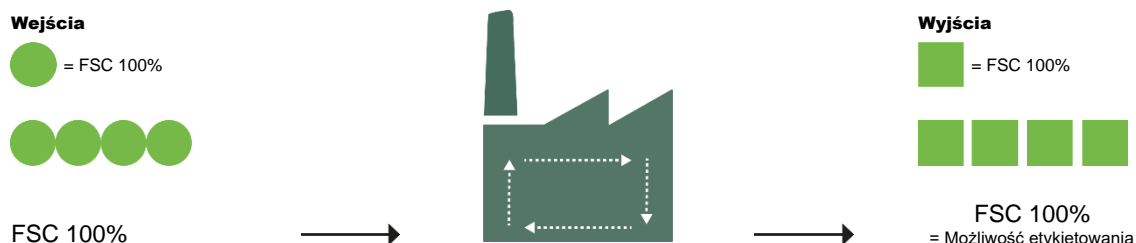
Przykłady grupy wyrobów		Uzasadnienie
Kłody sosny są przerabiane na tarcicę, wióry i trociny	✓ Ustanowiono trzy różne grupy wyrobów: tarcicę, wióry i trociny.	Każdy wyrób wyjściowy należy do innej kategorii typu wyrobu.
	✓ Ustanowiono dwie grupy wyrobów: tarcicę oraz drewno w postaci wiór i trocin (wióry i trociny znajdują się w tej samej grupie wyrobów).	Wióry i trociny mogą być objęte tą samą grupą wyrobów (W3 Drewno w postaci wiór i trocin).
	✗ Ustanowiono jedną grupę wyrobów obejmującą tarcicę, wióry i trociny.	Tarcica, wióry i trociny należą do różnych kategorii typu wyrobów.
Kłody sosny i dębu są przerabiane na tarcicę, wióry i trociny	✓ Ustanowiono trzy różne grupy wyrobów: tarcicę sosnową, tarcicę dębową, drewno w postaci wiór i trocin (obejmujące pozostałości z obróbki sosny i dębu).	Tarcica sosnowa i tarcica dębowa nie stanowią wymiennych wyrobów. Jednakże w przypadku „drewna w postaci wiór i trocin” oba gatunki można połączyć, ponieważ nie powodują zmiany właściwości wyrobu wyjściowego.
	✗ Ustanowiono jedną grupę wyrobów „tarcica”, która obejmuje tarcicę sosnową i tarcicę dębową.	Tarcica sosnowa i tarcica dębowa są różne pod względem jakościowym i nie mogą być stosowane zamiennie.
Stoły wykonane z połączenia płyty MDF i forniru	✓ Ustanowiono grupę wyrobów „stoły” obejmującą materiały wyjściowe z płyty MDF oraz forniru orzechowego o różnych wymiarach i kształtach (np. stoły okrągłe i kwadratowe).	W ramach tej samej grupy wyrobów akceptowane są różne surowce, wymiary i kształty.
	✗ Ustanowiono grupę wyrobów „stoły” obejmującą wkłady z płyty MDF oraz forniru z wielu gatunków drewna o różnych wymiarach i kształtach (np. stoły okrągłe i kwadratowe). Fornir orzechowy, mahoniowy (sapella) oraz klonowy są objęte tą samą grupą wyrobów.	Fornir orzechowy, mahoniowy (sapella) czy klonowy nie są gatunkami równoważnymi zgodnie z wymogami zawartymi w Ramce 4 (tj. zastąpienie gatunków ma wpływ na wartość i wygląd wyrobu wyjściowego).
Stoły wykonane z połączenia płyt MDF i papieru melaminowego	✓ Ustanowiono grupę wyrobów „stoły” obejmującą wkłady z płyty MDF oraz papieru melaminowego o różnych wymiarach i barwach melaminy (np. biały papier melaminowy i papier melaminowy imitujący drewno są objęte tą samą grupą wyrobów).	Zadruk, pokrycie farbą czy inne procesy wykończeniowe nie są uznawane za wskaźniki jakości i nie wpływają na nieodłączne właściwości materiału określone w Ramce 4. Materiały, których wygląd został zmieniony w wyniku tych czynności, nadal można uznać za równoważne.
Papier wykonany z połączenia włókien pierwotnych i odzyskanych	✓ Ustanowiono grupę wyrobów dla papieru gazetowego, która obejmuje połączenie w różnych proporcjach włókien pierwotnych i odzyskanych. Niektóre wyroby wyjściowe z tej grupy wyrobów są białe, a inne brązowe, ze względu na zmiany proporcji włókien i procesy bielenia.	Różne rodzaje i proporcje włókien mogą być objęte tą samą grupą wyrobów pod warunkiem, że nie mają wpływu na zmianę funkcji wyrobu wyjściowego. Wyrób wyjściowy powinien znaleźć się w tej samej kategorii typu wyrobu.
	✗ To samo odzyskane włókno jest używane do produkcji papieru gazetowego i papieru specjalistycznego. Papier gazetowy i papier specjalistyczny są objęte tą samą grupą wyrobów.	Papier gazetowy i papier specjalistyczny nie posiadają podobnych cech wyjściowych i należą do różnych kategorii typu wyrobu. Jeżeli organizacja stosuje system kredytowy, może utworzyć rachunek kredytowy dla materiałów wejściowych z odzysku i przeznaczać go na różne grupy wyrobów (np. papier gazetowy i tekturę falistą) uwzględniając obowiązujące współczynniki wydajności przed sprzedaniem ich z oświadczeniem kredytowym FSC.

<p>Płyta wiórowa niepowlekana lub powlekana papierem melaminowym</p>	<p>✗ Ustanowiono jedną grupę wyrobów obejmującą wyroby z powlekanych i niepowlekanych płyt wiórowych.</p>	<p>Niepowlekane i powlekane płyty wiórowe stanowią różne wyroby i należy je traktować jako oddzielne grupy wyrobów.</p>
---	--	---

Załącznik B. Przykłady zastosowania systemów kontroli oświadczeń FSC (informacyjnie)

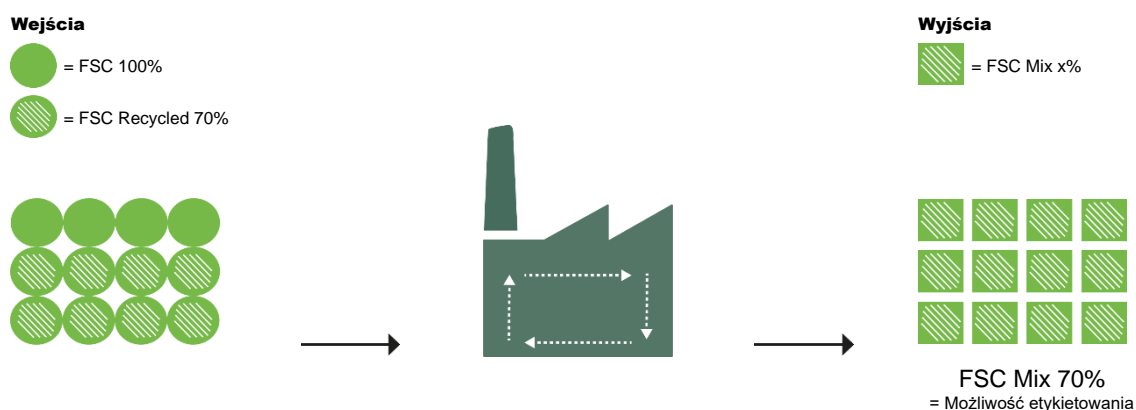
System transferowy

Przykład A: Grupy wyrobów z jednym materiałem wejściowym.

Określenie oświadczenia FSC wyrobu wyjściowego: W powyższym scenariuszu użyto pojedynczego materiału wejściowego, a jego oświadczenie (FSC 100%) jest przekazane wyrobom wyjściowym.

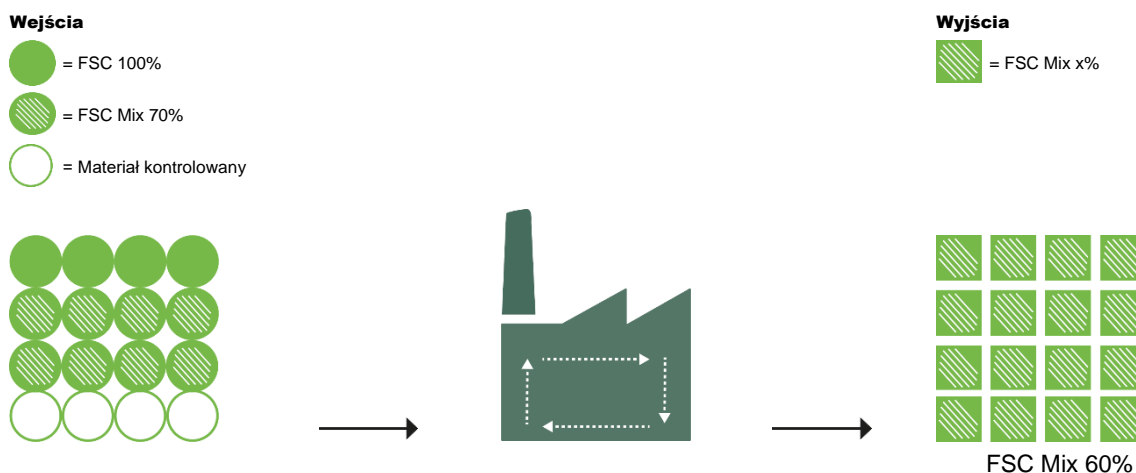
Przykład B: Grupy wyrobów łączące dwa lub więcej materiałów wejściowych o różnych kategoriach materiałów.

Określenie oświadczenia FSC wyrobu wyjściowego: Zgodnie z wymogami podanymi w Tabeli D, połączenie materiału pierwotnego (FSC 100%) i materiału odzyskanego (FSC Recycled x%) w systemie transferowym skutkuje oświadczeniem FSC Mix x% dla wyrobów wyjściowych (patrz definicja FSC Mix).

System procentowy

Przykład C: Grupy wyrobów łączące dwa lub więcej materiałów wejściowych o różnych kategoriach materiałów.

= Brak możliwości
etykietowania

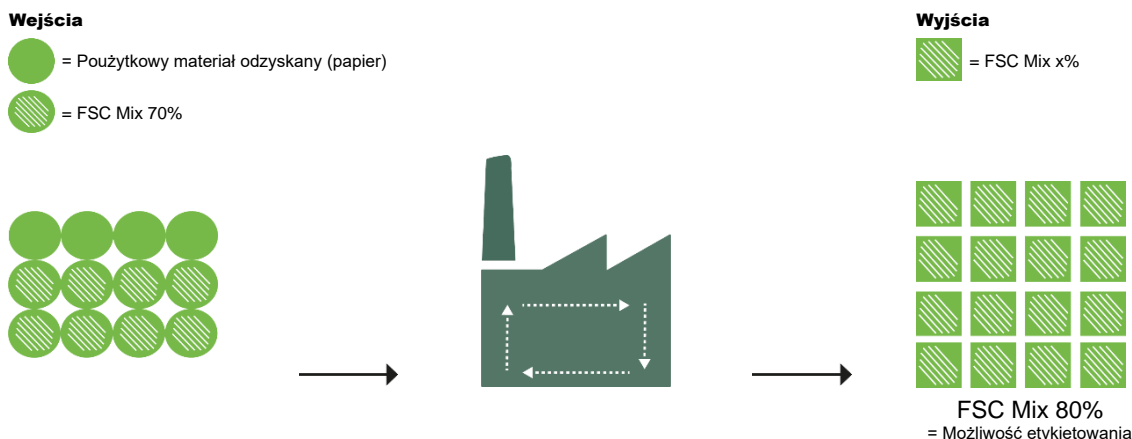
Oświadczenie FSC dla wyjścia wyliczane jest w następujący sposób:

4 jednostki z oświadczeniem FSC 100%
8 jednostek z oświadczeniem FSC Mix 70%
4 jednostki materiału kontrolowanego

$$\left\{ \frac{(4 \times 1) + (8 \times 0,7) + (4 \times 0)}{4 + 8 + 4} \times 100\% = \frac{4 + 5,6 + 0}{16} \times 100\% = 60\% \right.$$

Określenie oświadczenia FSC wyrobu wyjściowego: W powyższym scenariuszu połączenie trzech różnych rodzajów pierwotnego materiału wejściowego (FSC 100%, FSC Mix 70% i FSC Controlled Wood) skutkuje oświadczeniem FSC Mix dla wyrobów wyjściowych (patrz definicja FSC Mix).

Przykład D: Grupy wyrobów łączące dwa lub więcej materiałów wejściowych o różnych kategoriach materiałów.

Oświadczenie FSC dla wyjścia wyliczane jest w następujący sposób:

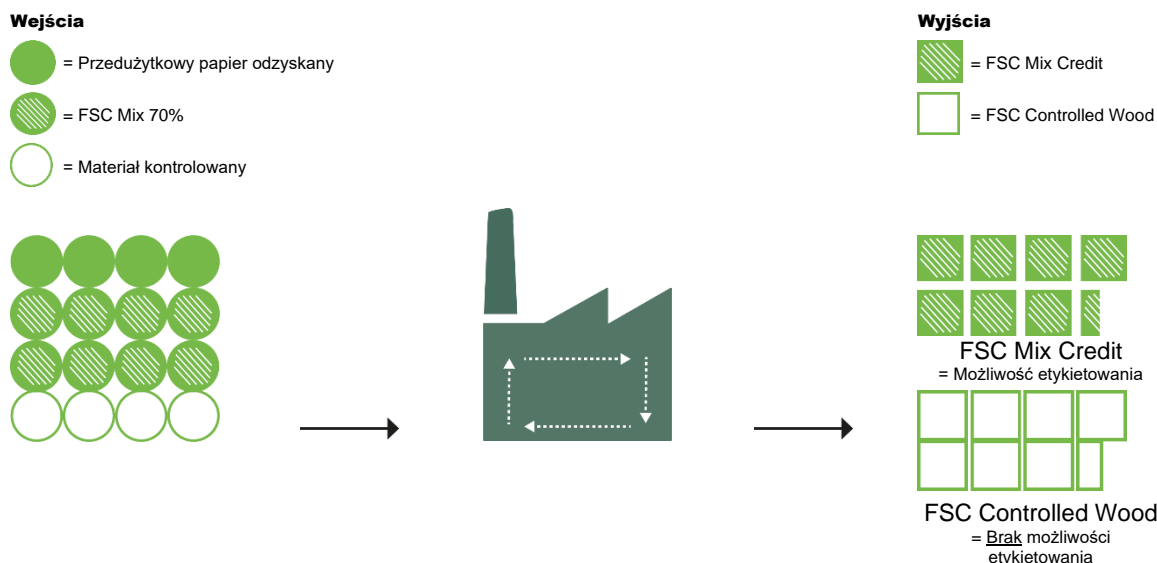
4 jednostki przedużytkowego papieru odzyskanego
8 jednostek z oświadczeniem FSC Mix 70%

$$\left\{ \frac{(4 \times 1) + (8 \times 0,7)}{4 + 8} \times 100\% = \frac{4 + 5,6}{12} \times 100\% = 80\% \right.$$

Określenie oświadczenia FSC wyrobu wyjściowego: W powyższym scenariuszu połączenie przedużytkowego papieru odzyskanego i oświadczenia FSC Mix 70% skutkuje oświadczeniem FSC Mix dla wyrobów wyjściowych.

System kredytowy

Przykład E: Grupy wyrobów łączące dwa lub więcej materiałów wejściowych o różnych kategoriach materiałów.

Część wyjść może być sprzedana z oświadczeniem „FSC Mix Credit” wyliczonym w następujący sposób:

4 jednostki przedużytkowego papieru
odzyskanego

8 jednostek z oświadczeniem FSC Mix 70%

4 jednostki materiału kontrolowanego

$$(4 \times 1) + (8 \times 0.7) + (4 \times 0) = 4 + 5.6 =$$

9.6 jednostek z oświadczeniem FSC Mix Credit

Pozostałe **6,4 jednostek** może być sprzedana jako
FSC Controlled Wood

Określenie oświadczenia FSC wyrobu wyjściowego: W powyższym scenariuszu połączenie materiału odzyskanego (przedużytkowego papieru odzyskanego) i pierwotnego materiału (FSC Mix 70% i FSC Controlled Wood) skutkuje oświadczeniem FSC Mix dla wyrobów wyjściowych (patrz definicja FSC Mix).

Załącznik C. Przykłady, które komponenty produktu wymagają certyfikacji (normatywne)

Wszystkie komponenty produktu, które są wykonane z materiału pochodzącego z lasów lub zawierają materiał pochodzący z lasów, które zostały włączone do produktu w celu spełnienia jego funkcji dla konkretnych potrzeb konsumentów, muszą być certyfikowane. Oznacza to, że wszystkie certyfikowane komponenty produktu będą zgodne z definicją kwalifikującego się wkładu (np. 100% FSC, Drewno Kontrolowane FSC itp.), a ich ilości objętościowe lub wagowe będą brane pod uwagę przy obliczaniu składu produktu FSC określającego jego kwalifikowalność do opatrzenia etykietą FSC.

Komponenty pochodzenia leśnego, które pełnią w produkcie drugorzędne funkcje (np. do transportu, ochrony itp.) nie wymagają certyfikacji, chyba że zostaną dodane do produktu w celu funkcjonalnym (np. usunięcie tego drugorzędnego komponentu będzie miało negatywny wpływ na funkcjonalność produktu, wtedy ten drugorzędny komponent również musi być certyfikowany).

Opakowanie wykonane z surowców pochodzenia leśnego (np. papieru, drewna itp.) jest uważane za oddzielny element od produktu znajdującego się w środku. Dlatego organizacja może zdecydować się na certyfikację tylko opakowania lub jego zawartości indywidualnie lub certyfikację zarówno opakowania, jak i zawartości.

Generator etykiet FSC umożliwia tworzenie etykiet z oświadczeniami o określonym typie produktu (np. drewno, papier, opakowanie). W przypadkach, gdy produkt zawiera komponenty drewniane i papierowe, które są wyraźnie oddzielnymi elementami, organizacja może zdecydować się certyfikować je niezależnie, pod warunkiem, że na etykiecie FSC stosowane są odpowiednie rodzaje produktów. Aby uniknąć ryzyka błędnej interpretacji, co do tego które komponenty produktu są certyfikowane, zaleca się zamieszczenie dodatkowego wyjaśnienia. To samo dotyczy produktów, które zawierają kombinację komponentów drewnopochodnych (np. drewna, papieru) i NTFP (np. rattan, korek). W takim przypadku komponenty drewnopochodne muszą być certyfikowane, a NTFP mogą być niecertyfikowane, pod warunkiem, że etykieta FSC wyraźnie wskazuje elementy drewnopochodne z certyfikatem FSC (np. drewniane krzesło wykonane z drewna z certyfikatem FSC i niecertyfikowanego rattanu). W takim przypadku etykieta FSC powinna wskazywać rodzaj produktu: drewno. Odwrotna sytuacja nie jest możliwa (drewniane krzesło, w którym certyfikowany jest tylko NTFP, a drewno nie jest certyfikowane). W przypadku, gdy nie można rozróżnić komponentów pochodzenia leśnego (np. papier zawierający zarówno NTFP, jak i drewno), oba muszą być certyfikowane, aby produkt mógł być opatrzony etykietą FSC.

Poniższa tabela przedstawia kilka przykładów praktycznego zastosowania, które komponenty produktu wymagają certyfikacji. Nie obejmuje ona wszystkich możliwości produktów z certyfikatem FSC:

Table H. Przykłady które komponenty muszą być certyfikowane.

Przykłady produktów	Które komponenty produktu muszą być certyfikowane?	
Zapałki & Pudełko na zapałki	Zapałki	Tak
	Pudełko	Opcjonalnie
	Uzasadnienie: Zapałki i pudełko na zapałki są rozróżnialnymi komponentami, które można niezależnie certyfikować, jeśli oświadczenie na etykiecie FSC jest wystarczająco jasne, aby uniknąć błędnych interpretacji. Jeśli jednak zapałki i pudełko zapałek są wykonane z tego samego materiału (np. papieru), oba muszą być certyfikowane aby możliwe było opatrzenie etykietą FSC.	
Gry	Komponenty papierowe i drewniane	Tak
	Instrukcja	Opcjonalnie
	Opakowanie	Opcjonalnie
	Uzasadnienie: Komponenty drewniane i papierowe w grze mają cel funkcjonalny i dlatego wymagają certyfikacji. Jednak możliwe jest również bardziej elastyczne podejście pod warunkiem zastosowania oświadczenia na etykiecie. Na przykład, jeśli certyfikowane są tylko komponenty drewniane, etykieta FSC powinna zawierać oświadczenie „drewno”, a komponenty	

	papierowe nie muszą być certyfikowane. Z drugiej strony, jeśli tylko komponenty papierowe są certyfikowane, etykieta FSC powinna zawierać oświadczenie „papier”, a komponenty drewniane nie muszą być certyfikowane. Instrukcja i opakowanie nie są komponentami produktu i dlatego nie muszą być certyfikowane.	
Książki	Okładka	Tak
	Papier wewnętrzny	Tak
	Obwoluta i pudełko/etui na książkę	Opcjonalnie
	Opaska (ang. <i>wraparound band</i>)	Opcjonalnie
	Uzasadnienie: Okładka i papier wewnętrzny są potrzebne do spełnienia funkcji produktu i dlatego muszą być certyfikowane. Dodatkowe elementy, takie jak obwoluty, etui i opaska nie są konieczne do spełnienia funkcji produktu i dlatego nie muszą być certyfikowane.	
Notatniki/notesy	Okładka	Tak
	Arkusze papieru samoprzylepnego	Tak
	Papier wewnętrzny	Tak
	Uzasadnienie: Okładka notatnika/notesu, papier wewnętrzny, arkusze papieru samoprzylepnego są stałymi komponentami produktu i są potrzebne do pełnienia funkcji produktu. Dlatego wszystkie te komponenty muszą być certyfikowane.	
Czasopisma	Okładka	Tak
	Papier wewnętrzny	Tak
	Wkładki (inserty)	Opcjonalnie
	Odczepiane naklejki promocyjne	Opcjonalnie
	Uzasadnienie: Okładka czasopisma i wewnętrzny papier są potrzebne do spełnienia funkcji produktu i dlatego muszą być certyfikowane. Wkładki i odczepiane naklejki promocyjne nie są potrzebne do spełnienia funkcji produktu, a zatem niezależnie od metody mocowania (łączone, klejone, luźne itp.) nie muszą być certyfikowane.	
Papier toaletowy	Papier toaletowy	Tak
	Tekturowa tuleja (rolka)	Opcjonalnie
	Uzasadnienie: papier toaletowy jest komponentem poszukiwanym przez konsumenta w celu zaspokojenia jego określonych potrzeb. Tekturowa rolka jest sposobem dozowania lub transportu papieru i może być oddzielona od produktu bez uszczerbku dla jego funkcji. Z tego powodu tekturowa rolka (tuleja) nie wymaga certyfikacji. To samo uzasadnienie ma zastosowanie dla wszystkich produktów papierowych sprzedawanych w rolkach i szpulach (np. szpulki papierowe, papier termiczny w rolce, ręczniki papierowe).	
Pudełko chusteczek	Chusteczki	Tak
	Pudełko	Opcjonalnie
	Uzasadnienie: chusteczki są komponentem poszukiwanym przez konsumenta w celu zaspokojenia jego określonych potrzeb. Pudełko służy do wydawania lub transportu papieru i można je oddzielić od produktu bez uszczerbku dla jego funkcji. Z tego powodu pudełko nie musi być certyfikowane.	
Meble	Meble	Tak
	Opakowanie	Opcjonalnie
	Przywieszka z ceną lub etykieta promocyjna	Opcjonalnie
	Uzasadnienie: Mebel jest komponentem poszukiwanym przez konsumenta, aby zaspokoić jego specyficzne potrzeby. Opakowanie, przywieszka z ceną i etykieta promocyjna pełnią w produkcie funkcje drugorzędne i można je oddzielić od mebla bez uszczerbku dla jego funkcji. Z tego powodu opakowanie i przywieszka z ceną lub etykieta promocyjna nie muszą być certyfikowane.	
Etykiety samoprzylepne w arkuszach	Naklejki	Tak
	Papier zabezpieczający (ang. <i>release paper</i>)	Opcjonalnie
	Uzasadnienie: Naklejka jest produktem poszukiwanym przez konsumenta, a papier zabezpieczający ma drugorzędną funkcję (transport produktu). Dlatego papier zabezpieczający nie musi być certyfikowany.	
Koperty i papier zabezpieczający	Koperty	Tak
	Papier zabezpieczający (ang. <i>release paper</i>)	Opcjonalnie
	Uzasadnienie: Koperta jest głównym produktem poszukiwanym przez konsumenta i musi być certyfikowana. Papier zabezpieczający ma drugorzędną funkcję, a jego certyfikacja jest opcjonalna.	

Domy prefabrykowane (lub całe domy sprzedawane jako całość (<i>unit</i>))	Stałe elementy konstrukcyjne domu, w tym podłogi, dach, ściany, schody, okna i drzwi.	Tak
	Inne wtórne elementy drewniane (np. meble, szafki, deski sedesowe, półki, płyty, tapety).	Opcjonalnie
	Uzasadnienie: Dom sprzedawany jako całość (<i>unit</i>) może być deklarowany jako produkt z certyfikatem FSC, jeśli wszystkie trwałe elementy konstrukcyjne wykonane z materiałów pochodzenia leśnego, które są dodane do domu w celu zaspokojenia określonych potrzeb konsumenta (miejsce do zamieszkania), są certyfikowane. Inne wtórne elementy drewniane (np. meble, szafki, deski sedesowe, półki, płyty, tapety) nie są stałymi elementami domu. Dlatego nie muszą być certyfikowane. Domy wykonane z materiałów nieleśnych (np. z cegieł), które zawierają określone elementy drewniane (np. drzwi, podłogi), nie mogą być deklarowane jako domy z certyfikatem FSC. Organizacja może jednak etykietować i promować te komponenty indywidualnie; identyfikacja elementów z certyfikatem FSC dla konsumentów.	
Podłogi drewniane z wkładkami (<i>inlay</i>) papierowymi lub fornirowymi	Drewno	Tak
	Papierowe lub fornirowe wkładki (<i>inlays</i>)	Tak
	Uzasadnienie: Wkładki (<i>inlays</i>) z drewna i papieru / forniru nie są elementami rozróżnialnymi przez konsumentów i nie mogą być oddzielone bez uszczerbku dla funkcji produktu. W związku z tym zarówno drewniane, jak i papierowe lub fornirowe wkładki muszą być certyfikowane, aby podłoga mogła być deklarowana jako produktem z certyfikatem FSC.	

Załącznik D. Samoocena dotycząca spełniania podstawowych wymagań FSC (normatywne)

Zgodnie ze standardem *FSC-STD-40-004 Certyfikacja łańcucha pochodzenia produktu*, organizacje są zobowiązane stosować podstawowe wymagania FSC dotyczące praw pracowniczych w swojej certyfikowanej działalności. FSC ustaliło, że w tym celu organizacja jest zobowiązana:

1. przyjąć i wdrożyć oświadczenie lub oświadczenia o polityce, która obejmuje podstawowe wymagania FSC dotyczące praw pracowniczych; i
2. utrzymywać aktualną samoocenę, w której opisuje, w jaki sposób organizacja stosuje podstawowe wymagania FSC dotyczące praw pracowniczych w swojej działalności.

Poniżej przedstawiono wskazówki, w jaki sposób organizacja może spełnić te wymagania.

Wymagania

FSC opracowało szereg wymagań, które mają zastosowanie do wszystkich organizacji posiadających certyfikat CoC. Są one następujące:

Podstawowe wymagania FSC dotyczące praw pracowniczych⁴

7.1 Realizując podstawowe wymagania FSC dotyczące praw pracowniczych organizacja należycie uwzględni prawa i obowiązki ustanowione w prawie krajowym, a jednocześnie wypełnia cele tych wymogów.

7.2 Organizacja nie może wykorzystywać pracy dzieci.

7.2.1 Organizacja nie może zatrudniać pracowników poniżej wieku 15 lat lub poniżej wieku minimalnego określonego w prawie krajowym lub lokalnych przepisach, w zależności od tego który wiek jest wyższy, z wyjątkiem przypadków wymienionych w punkcie 7.2.2.

7.2.2 W krajach, w których krajowe ustawodawstwo lub przepisy zezwalają na zatrudnianie osób w wieku 13 – 15 lat do pracy lekkiej, zatrudnienie takie nie może kolidować z obowiązkiem szkolnym, ani być szkodliwe dla ich zdrowia czy rozwoju. W szczególności, w przypadku, gdy dzieci podlegają przepisom dotyczącym obowiązku szkolnego, mogą pracować jedynie poza godzinami szkolnymi w trakcie normalnych godzin pracy w ciągu dnia.

7.2.3 Żadna osoba poniżej 18 lat nie może być zatrudniona do niebezpiecznej lub ciężkiej pracy, za wyjątkiem celów szkoleniowych zgodnych z obowiązującym ustawodawstwem krajowym i przepisami.

7.2.4 Organizacja zabroni najgorszych form pracy dzieci.

7.3 Organizacja likwiduje wszystkie formy pracy przymusowej i obowiązkowej.

7.3.1 Stosunek zatrudnienia jest dobrowolny i oparty na obustronnej zgodzie, bez zagrożenia karą.

7.3.2 Brak jest dowodów na jakiegokolwiek praktyki wskazujące na pracę przymusową lub obowiązkową, włącznie z, lecz nie ograniczając się do, następujących praktyk:

- przemoc fizyczna i seksualna

---

⁴ Źródło: raport FSC dotyczący ogólnych kryteriów i wskaźników opartych na zasadach podstawowych konwencji MOP (2017).

- praca niewolnicza
- wstrzymanie wypłat / włączając w to wypłatę wynagrodzeń za pracę lub płatność depozytu w celu rozpoczęcia zatrudnienia
- ograniczenie mobilności/poruszania się
- zatrzymanie paszportu i dokumentów tożsamości
- groźba donosu/wydania władzom

7.4 Organizacja zapewnia, że nie ma miejsca dyskryminacja w zakresie zatrudniania i wykonywania zawodu.

7.4.1 Praktyki dotyczące zatrudniania i wykonywania zawodu są niedyskryminacyjne.

7.5 Organizacja respektuje wolność zrzeszania się i prawo do rokowań zbiorowych.

7.5.1 Pracownicy mają możliwość założenia lub przyłączenia się do organizacji pracowników według własnego wyboru.

7.5.2 Organizacja szanuje pełną swobodę organizacji pracowników w tworzeniu własnego statutu i zasad.

7.5.3 Organizacja respektuje prawa pracowników do angażowania się w zgodne z prawem działania związane z tworzeniem, przyłączaniem się do, lub wspieraniem organizacji pracowników lub do powstrzymywania się od tego; i nie będzie dyskryminować ani karać pracowników za korzystanie z tych praw.

7.5.4 Organizacja prowadzi negocjacje z ustanowionymi zgodnie z prawem organizacjami pracowników oraz/lub należycie wybranymi przedstawicielami, w dobrej wierze oraz przy najlepszych staraniach w celu osiągnięcia układu zbiorowego.

7.5.5 Istniejące układy zbiorowe są przestrzegane.

Oświadczenie dot. polityki

FSC wymaga, aby organizacja posiadała i wdrożyła jedno lub więcej oświadczeń dot. polityki, która obejmuje podstawowe wymagania FSC dotyczące pracowników (powyżej). Wiele organizacji posiada już oświadczenia lub wdrożone polityki, które obejmują zasady i praktyki określone w podstawowych wymaganiach FSC dotyczących praw pracowniczych, i takie oświadczenia i wdrożone polityki mogą być wykorzystywane do wykazania zgodności ze standardem *Certyfikacja łańcucha pochodzenia produktu*.

Akceptowalne oświadczenie nie musi być dosłownym przytoczeniem podstawowych wymagań FSC dotyczących praw pracowniczych. Oświadczenie musi jedynie obejmować zakres zasad określonych w podstawowych wymaganiach FSC dotyczących praw pracowniczych. Jednak samo posiadanie oświadczenia, w tym dosłowne przytoczenie podstawowych wymagań FSC, nie jest wystarczające. Zamiast tego, oświadczeniu lub oświadczeniom powinna towarzyszyć pełna samoocena, w której organizacja wykazuje zgodność z zakresem podstawowych wymagań FSC dotyczących praw pracowniczych oraz wdrażanie przez organizację oświadczenia lub oświadczeń dotyczących polityki. Do oświadczenia lub oświadczeń dotyczących polityki należy dołączyć dokumentację wskazującą na ich wdrożenie.

Na przykład: organizacja, której polityka zakazuje zatrudniania osób poniżej 18 roku życia, spełnia wymóg posiadania polityki obejmującej klauzulę 7.2 (zakaz pracy dzieci). Organizacja nadal musiałaby przedstawić dowody, w tym dokumentację w ramach samooceny, aby wykazać wdrożenie tego oświadczenia dot. polityki.

Samoocena

Instrukcje: Każda organizacja musi przeprowadzić samoocenę, w której opisuje, w jaki sposób stosuje w swojej działalności podstawowe wymagania FSC dotyczące praw pracowniczych. Jednostka certyfikująca wykorzystuje samoocenę organizacji przy prowadzeniu audytu i w celu weryfikacji zgodności z normą. FSC zaprojektowało ten proces tak aby był on skutecznym i efektywnym kosztowo sposobem weryfikacji zgodności z wymaganiami, przy jednoczesnym zapewnieniu zgodności z obowiązującym prawem. Proces ten korzysta z wiedzy organizacji o jej działalności i obowiązujących przepisach prawa, aby pomóc audytorowi w przeprowadzeniu audytu.

Organizacja deklaruje w samoocenie, że stwierdzenia są prawdziwe i zgodne z najlepszą dostępną wiedzą. Świadome składanie fałszywych oświadczeń przez Organizację w swojej samoocenie może skutkować zawieszeniem lub zakończeniem certyfikatu.

Organizacja jest zobowiązana odpowiedzieć na pytania zawarte w samoocenie tak dokładnie i zgodnie z prawdą, jak to tylko możliwe. Organizacje powinny zidentyfikować odpowiednie dokumenty i inne materiały, które audytor może przejrzeć, aby zweryfikować odpowiednie oświadczenie zawarte w samoocenie.

UWAGA: W przypadku certyfikatów CoC wielozakładowych lub grupowych, Biuro Centralne będzie odpowiedzialne za przeprowadzenie samooceny dla wszystkich uczestniczących lokalizacji objętych zakresem certyfikatu.

Kluczowe dla podstawowych wymagań FSC w zakresie pracy jest ich wzajemne oddziaływanie z obowiązującym prawem krajowym. Oczekuje się, że organizacje zawsze będą przestrzegać obowiązujących przepisów krajowych. Jednak w niektórych sytuacjach prawo krajowe zezwala na działania, które są zabronione przez podstawowe wymogi FSC dotyczące praw pracowniczych lub przyznaje organizacji prawa, które mogą skutkować zachowaniem sprzecznym z podstawowymi wymogami FSC dotyczącymi praw pracowniczych. W takich sytuacjach oczekuje się, że organizacja należycie uwzględni prawa i obowiązki ustanowione w prawie krajowym, jednocześnie wypełniając cele wymagań FSC. Nie zawsze jest jasne jak osiągnąć tę równowagę i najlepiej jest to osiągnąć poprzez wyjaśnienie zamieszczone przez posiadacza certyfikatu w samoocenie. W rzadkich przypadkach odpowiedź może wymagać analizy dotyczącej zgodności z obowiązującym prawem w celu zapewnienia jasności jednostce certyfikującej, a analiza ta powinna zostać uwzględniona jako część odpowiedzi.

Przykładowe pytania, które mogą okazać się pomocne w przeprowadzeniu samooceny:

FSC przygotowało następujące pytania otwarte, które mogą być pomocne dla organizacji do wzięcia pod uwagę podczas wypełniania samooceny. Pytania są podzielone na cztery kategorie objęte podstawowymi wymaganiami FSC dotyczącymi praw pracowniczych. Wymagany poziom szczegółowości będzie zależał od lokalizacji zakładu operacyjnego organizacji, oceny ryzyka organizacji i środowiska pracy. Ninejsza lista pytań nie jest wyczerpująca.

Kategoria	Pytanie
Praca dzieci	<ul style="list-style-type: none"> Jaki jest ustawowy, prawny lub regulowany minimalny wiek w miejscu Państwa działalności? Jakie środki podjęliście, aby zapewnić, że praca dzieci nie jest wykorzystywana w Państwa działalności? Czy rejestrujecie Państwo wiek (datę urodzenia) swoich pracowników i jak weryfikujecie Państwo, czy jest to rzeczywisty wiek? Czy sprawdzacie Państwo dokumenty tożsamości? Jeśli istnieją ograniczenia prawne lub inne regulacje, które według Państwa ograniczałyby Państwa zdolność do spełnienia tego wymogu, proszę opisać, w jaki sposób łagodzicie Państwo te ograniczenia. Jeśli zatrudniacie Państwo pracowników w wieku poniżej 18 lat, proszę opisać, jakie środki podjęliście, aby upewnić się, że nie wykonują niebezpiecznych lub ciężkich prac. Jeżeli istnieje wymóg szkolenia i wykształcenia, proszę wskazać dokumenty uzupełniające.

	<ul style="list-style-type: none"> • Czy zatrudnianie dzieci w wieku od 13 do 15 lat jest legalne? Czy zatrudniacie Państwo dzieci w tym wieku? Jeśli w obu przypadkach odpowiedź jest twierdząca, proszę określić środki, które podjęliście, aby zapewnić, że wykonują tylko lekkie prace, które nie są szkodliwe dla ich zdrowia lub rozwoju i które pozwalają im pracować tylko poza godzinami lekcyjnymi.
Praca przymusowa	<ul style="list-style-type: none"> • Proszę opisać swoje praktyki rekrutacyjne i dotyczące zawierania umów, aby wykazać zgodność z tą zasadą. • Czy udzielacie Państwo pożyczek lub zaliczek na poczet wynagrodzenia, które wymagałyby od pracownika przedłużenia pracy poza ramy prawne lub umowne? Jeśli tak, czy możecie Państwo opisać, jak w takim przypadku ograniczacie ryzyko pracy niewolniczej? • W jaki sposób zapewniacie Państwo, że nie są potrącane żadne opłaty za zatrudnienie, lub wpłaty lub depozyty dokonywane w celu podjęcia zatrudnienia? • W jaki sposób zapewniacie Państwo, że pracownicy nie doświadczają żadnej formy ograniczenia przemieszczania się? • W jaki sposób zapewniacie Państwo, że pracownicy mają stały dostęp do swoich paszportów i dokumentów tożsamości, oferując jednocześnie bezpieczne miejsce do przechowywania dokumentów? • W jaki sposób zapewniacie Państwo, że nie występują groźby zadenuncjowania/donosu na pracowników władzom?
Dyskryminacja	<ul style="list-style-type: none"> • W jaki sposób zapewniacie Państwo niedyskryminujący charakter wynagrodzeń i innych warunków pracy? • Czy istnieje parytet dotyczący proporcji płci/wieku? • Czy macie Państwo zróżnicowaną etnicznie siłę roboczą? • Czy macie Państwo zasady dotyczące braku dyskryminacji? • Czy zapewniacie wszystkim pracownikom równe szanse awansu? • W jaki sposób zapewniacie kandydatom równe szanse zatrudnienia? • Jeśli istnieją ograniczenia prawne lub inne regulacje, które według Państwa ograniczałyby Państwa zdolność do spełnienia tych wymogów, proszę opisać, w jaki sposób łagodzicie Państwo te ograniczenia.
Wolność zrzeszania się i prawo do rokowań zbiorowych	<ul style="list-style-type: none"> • Czy pracownicy są zrzeszeni w związkach zawodowych? Proszę opisać, zgodnie ze swoją najlepszą wiedzą, dlaczego Państwa zdaniem pracownicy zdecydowali się być reprezentowani przez związek zawodowy lub się na to nie zdecydowali. • Jeśli pracownicy są reprezentowani przez związek, czy związek jest autonomiczny i niezależny? • Jakie formy reprezentacji pracowników istnieją w zakładzie poza związkami zawodowymi? • Czy istnieją układy zbiorowe pracy, które obejmują pracowników, a jeśli tak, w jaki sposób zapewniacie Państwo przestrzeganie takich umów?

Samoocena dotycząca spełniania podstawowych wymagań FSC dotyczących praw pracowniczych

Poświadczenie: Ja, niżej podpisany _____, niniejszym potwierdzam, że poniższe oświadczenia są prawdziwe i zgodne z moją najlepszą wiedzą oraz przyjmuję do wiadomości, że złożenie świadomego fałszywego oświadczenia może skutkować zawieszeniem lub zakończeniem certyfikatu lub brakiem wystawienia certyfikatu.

_____
Imię i Nazwisko

_____
Data

Praca dzieci

Wymaganie	Pytania	Odpowiedź
7.2 Organizacja nie może wykorzystywać pracy dzieci. 7.2.1 Organizacja nie może zatrudniać pracowników poniżej wieku 15 lat lub poniżej wieku minimalnego określonego w prawie krajowym lub lokalnych przepisach, w zależności od tego który wiek jest wyższy, z wyjątkiem przypadków wymienionych w punkcie 7.2.2.	a) Czy Państwa organizacja spełnia wymagania sekcji 7.2? Jeśli tak, proszę przejść do punktu c).	
	b) Jeśli odpowiedź na a) powyżej brzmi „nie”, proszę opisać, w jaki sposób lub dlaczego Państwa organizacja nie stosuje się do sekcji 7.2.	
	c) W przypadku osób zatrudnionych przez Państwa w zakładzie / zakładach posiadających certyfikat, proszę opisać, w jaki sposób Państwa organizacja ma pewność, że spełnia wymagania sekcji 7.2.	

<p>7.2.2 W krajach, w których krajowe ustawodawstwo lub przepisy zezwalają na zatrudnianie osób w wieku 13 – 15 lat do pracy lekkiej, zatrudnienie takie nie może kolidować z obowiązkiem szkolnym, ani być szkodliwe dla ich zdrowia czy rozwoju. W szczególności, w przypadku, gdy dzieci podlegają przepisom dotyczącym obowiązku szkolnego, mogą pracować jedynie poza godzinami szkolnymi w trakcie normalnych godzin pracy w ciągu dnia.</p> <p>7.2.3 Żadna osoba poniżej 18 lat nie może być zatrudniona do niebezpiecznej lub ciężkiej pracy, za wyjątkiem celów szkoleniowych zgodnych z obowiązującym ustawodawstwem krajowym i przepisami.</p> <p>7.2.4 Organizacja zabronia najgorszych form pracy dzieci.</p>	d) Proszę określić wszelkie dokumenty lub inne rejestry (i ich lokalizację), na których polegacie Państwo w celu weryfikacji zgodności z sekcją 7.2.	
	e) Proszę określić wszelkie zobowiązania prawne, które Państwa zdaniem mogą mieć wpływ na Państwa zdolność do przestrzegania sekcji 7.2. Proszę je opisać i jak wpływają na Państwa zdolność do przestrzegania sekcji 7.2.	
	f) Proszę załączyć politykę lub oświadczenia wydane przez Państwa organizację, które obejmują wymagania sekcji 7.2.	

Praca przymusowa

Wymaganie	Pytania	Odpowiedź
<p>7.3 Organizacja likwiduje wszystkie formy pracy przymusowej i obowiązkowej.</p> <p>7.3.1 Stosunek zatrudnienia jest dobrowolny i oparty na obustronnej zgodzie, bez zagrożenia karą.</p>	a) Czy Państwa organizacja spełnia wymagania sekcji 7.3? Jeśli tak, proszę przejść do punktu c).	
	b) Jeśli odpowiedź na a) powyżej brzmi „nie”, proszę opisać, w jaki sposób lub dlaczego Państwa organizacja nie stosuje się do sekcji 7.3.	

<p>7.3.2 Brak jest dowodów na jakiegolwiek praktyki wskazujące na pracę przymusową lub obowiązkową, włącznie z, lecz nie ograniczając się do, następujących praktyk:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ przemoc fizyczna i seksualna ▪ praca niewolnicza ▪ wstrzymanie wypłat / włączając w to wypłatę wynagrodzeń za pracę lub płatność depozytu w celu rozpoczęcia zatrudnienia ▪ ograniczenie mobilności/poruszania się ▪ zatrzymanie paszportu i dokumentów tożsamości ▪ groźba donosu/wydania władzom 	c) W przypadku osób zatrudnionych przez Państwa w zakładzie / zakładach posiadających certyfikat, proszę opisać, w jaki sposób Państwa organizacja ma pewność, że spełnia wymagania sekcji 7.3.	
	d) Proszę określić wszelkie dokumenty lub inne rejestry (i ich lokalizację), na których polegacie Państwo w celu weryfikacji zgodności z sekcji 7.3.	
	e) Proszę określić wszelkie zobowiązania prawne, które Państwa zdaniem mogą mieć wpływ na Państwa zdolność do przestrzegania sekcji 7.3. Proszę je opisać i jak wpływają na Państwa zdolność do przestrzegania sekcji 7.3.	
	f) Proszę załączyć politykę lub oświadczenia wydane przez Państwa organizację, które obejmują wymagania sekcji 7.3.	

Dyskryminacja w zakresie zatrudniania i wykonywania zawodu.

Wymaganie	Pytania	Odpowiedź
7.4 Organizacja zapewnia, że nie ma miejsca dyskryminacja w zakresie zatrudniania i wykonywania zawodu.	a) Czy Państwa organizacja spełnia wymagania sekcji 7.4? Jeśli tak, proszę przejść do punktu c).	
7.4.1 Praktyki dotyczące zatrudniania i wykonywania zawodu są niedyskryminacyjne.	b) Jeśli odpowiedź na a) powyżej brzmi „nie”, proszę opisać, w jaki sposób lub dlaczego Państwa organizacja nie stosuje się do sekcji 7.4.	

	c) W przypadku osób zatrudnionych przez Państwa w zakładzie / zakładach posiadających certyfikat, proszę opisać, w jaki sposób Państwa organizacja ma pewność, że spełnia wymagania sekcji 7.4.	
	d) Proszę określić wszelkie dokumenty lub inne rejestry (i ich lokalizację), na których polegacie Państwo w celu weryfikacji zgodności z sekcji 7.4.	
	e) Proszę określić wszelkie zobowiązania prawne, które Państwa zdaniem mogą mieć wpływ na Państwa zdolność do przestrzegania sekcji 7.4. Proszę je opisać i jak wpływają na Państwa zdolność do przestrzegania sekcji 7.4.	
	f) Proszę załączyć politykę lub oświadczenia wydane przez Państwa organizację, które obejmują wymagania sekcji 7.4.	

Wolność zrzeszania się i prawo do rokowań zbiorowych

Wymaganie	Pytania	Odpowiedź
7.5 Organizacja respektuje wolność zrzeszania się i prawo do rokowań zbiorowych. 7.5.1 Pracownicy mają możliwość założenia lub przyłączenia się do	a) Czy Państwa organizacja spełnia wymagania sekcji 7.5? Jeśli tak, proszę przejść do punktu c).	
	b) Jeśli odpowiedź na a) powyżej brzmi „nie”, proszę opisać, w jaki sposób lub dla czego Państwa organizacja nie stosuje się do sekcji 7.5.	

<p>organizacji pracowników według własnego wyboru.</p> <p>7.5.2 Organizacja szanuje pełną swobodę organizacji pracowników w tworzeniu własnego statutu i zasad.</p>	<p>c) W przypadku osób zatrudnionych przez Państwa w zakładzie / zakładach posiadających certyfikat, proszę opisać, w jaki sposób Państwa organizacja ma pewność, że spełnia wymagania sekcji 7.5.</p>	
<p>7.5.3 Organizacja respektuje prawa pracowników do angażowania się w zgodne z prawem działania związane z tworzeniem, przyłączaniem się do, lub wspieraniem organizacji pracowników lub do powstrzymywania się od tego; i nie będzie dyskryminować ani karać pracowników za korzystanie z tych praw.</p>	<p>d) Proszę określić wszelkie dokumenty lub inne rejestry (i ich lokalizację), na których polegacie Państwo w celu weryfikacji zgodności z sekcji 7.5.</p>	
<p>7.5.4 Organizacja prowadzi negocjacje z ustanowionymi zgodnie z prawem organizacjami pracowników oraz/lub należycie wybranymi przedstawicielami, w dobrej wierze oraz przy najlepszych staraniach w celu osiągnięcia układu zbiorowego.</p>	<p>e) Proszę określić wszelkie zobowiązania prawne, które Państwa zdaniem mogą mieć wpływ na Państwa zdolność do przestrzegania sekcji 7.5. Proszę je opisać i jak wpływają na Państwa zdolność do przestrzegania sekcji 7.5.</p>	
<p>7.5.5 Istniejące układy zbiorowe są przestrzegane.</p>	<p>f) Proszę załączyć politykę lub oświadczenia wydane przez Państwa organizację, które obejmują wymagania sekcji 7.5.</p>	

Załącznik E. Pojęcia i definicje

Na potrzeby niniejszego standardu mają zastosowanie pojęcia i definicje podane w *Słowniku pojęć FSC-STD-01-002 EN FSC* i opisane poniżej:

Zaangażowana strona: Jakakolwiek osoba, grupa osób lub podmiot, który podlega lub może podlegać wpływom działalności organizacji. Przykłady obejmują, ale nie ograniczają się do pracowników, osób, grup osób lub podmiotów zlokalizowanych lub pracujących w miejscach działalności i zakładach organizacji.

Data zatwierdzenia: Data zatwierdzenia dokumentu normatywnego FSC przez organ zatwierdzający.

Wyrób złożony: Produkt składający się z dwóch lub więcej komponentów drewnopochodnych (np. z drewna litego i płyty wiórowej), które zmontowano w celu wytworzenia innego wyrobu (np. mebla, instrumentów muzycznych, sklejki, wyrobów laminowanych oraz opakowań, a także drukowanych materiałów zawierających różne komponenty papierowe).

Jednostka certyfikująca: Jednostka, która wykonuje usługi w zakresie oceny zgodności, i która może być przedmiotem akredytacji (zaczerpnięto z ISO/IEC 17011:2004 (E)).

Łańcuch pochodzenia produktu: Droga, jaką przechodzą surowce z miejsc ich pozyskania lub w przypadku materiałów z recyklingu, z miejsc ich odzyskiwania, aż do ich sprzedaży z oświadczeniem FSC i/lub sprzedaży gotowego wyrobu z etykietą FSC. CoC obejmuje każdy etap pozyskiwania, przetwarzania, handlu i dystrybucji, jeśli przejście do następnego ogniwa łańcucha wymaga zmiany właściciela wyrobu.

Dziecko: każda osoba poniżej 18 roku życia (Konwencja MOP nr 182, Artykuł 2).

Wyrób z wiór i włókien: Wyrób, w którym wszystkie wkłady drewniane są mielone lub pozbawione włókien (np. celuloza, papier, materiały drukowane, tektura, płyta wiórowa, płyta pilśniowa).

Kwalifikowany materiał wejściowy: Materiał wejściowy, który liczy się przy określaniu oświadczeń FSC Mix lub FSC Recycled w przypadku wyrobów podlegających kontroli w ramach systemu procentowego lub kredytowego. Jako kwalifikowane materiały wejściowe zaliczają się: Materiały z certyfikatem FSC, poużytkowe materiały odzyskane i przedużytkowy papier odzyskany (uwaga: kategoria ta nie obejmuje innych przedużytkowych materiałów odzyskanych, takich jak drewno i korek). Ilość materiałów wejściowych otrzymanych z oświadczeniami FSC Mix x% lub FSC recycled x% liczonych jako kwalifikowane oświadczenie wejściowe jest proporcjonalna do wartości procentowej podanej na dokumentach sprzedaży dostawcy (np. przy odebraniu 10 kg z oświadczeniem FSC Mix 70%, tylko 7 kg liczy się jako kwalifikowany materiał wejściowy). Pełna ilość materiałów wejściowych otrzymanych z oświadczeniem FSC Mix Credit lub FSC Recycled Credit liczy się jako kwalifikowany materiał wejściowy (tj. 100% ilości materiałów wejściowych).

Okres rozliczeniowy: Czas, który został określony przez organizację dla każdej grupy wyrobów w celu przypisania jej określonego oświadczenia FSC. Minimalna długość okresu rozliczeniowego to czas potrzebny do wykonania partii wyrobu, obejmujący odbiór, składowanie, przetwarzanie, etykietowanie i sprzedaż wyrobu wyjściowego.

System zarządzania CoC: Struktura organizacyjna, zasady, procedury, procesy i zasoby wymagane do pomyślnego spełnienia wymogów niniejszego standardu.

Rokowania zbiorowe: dobrowolne negocjacje między pracodawcami lub organizacjami pracodawców, a organizacją pracowników w celu uregulowania warunków zatrudnienia za pomocą układów zbiorowych (Konwencja MOP nr 98, art. 4).

Wspólna struktura własności: Struktura własności, w której wszystkie oddziały w zakresie certyfikatu łańcucha pochodzenia produktu należą do tej samej organizacji. Własność oznacza przynajmniej 51% udziałów własnościowych w całości oddziałów.

Skarga: Wyraz niezadowolenia dostarczony na piśmie przez jakąkolwiek osobę lub organizację w związku ze zgodnością certyfikowanej organizacji z wymogami. Skarga musi odnosić się do zakresu certyfikatu CoC i obejmować nazwę oraz dane kontaktowe składającego reklamację, jasny opis problemu oraz dowody na poparcie każdego elementu lub aspektu skargi.

Komponent: Pojedyncza i rozróżnialna część wyrobu złożonego.

Producent wspólnotowy: Jednostka gospodarki leśnej (forest management unit, FMU), która spełnia poniższe kryteria prawa posiadania i zarządzania, a tym samym kwalifikuje się do oznakowania FSC Small and Community Label:

Prawo posiadania: Prawo do kierowania jednostką gospodarki leśnej (FMU) (np. uprawnienie, długoterminowa dzierżawa, koncesja) jest utrzymywane na poziomie społeczności lokalnej i ma zastosowanie przynajmniej jedno z następujących stwierdzeń:

- i. członkowie społeczności należą do ludności rdzennej⁵ lub tradycyjnej⁶; lub
- ii. jednostka gospodarki leśnej (forest management unit, FMU) spełnia kryteria, aby zakwalifikować się⁷ do lasów o niewielkiej powierzchni lub niewielkim stopniu użytkowania (SLIMF).

Zarządzanie: Społeczność wspólnym wysiłkiem aktywnie zarządza jednostką gospodarki leśnej FMU (np. w ramach komunalnego planu gospodarki leśnej) **lub** upoważnia inne podmioty do zarządzania lasem (np. menadżer zasobów, wykonawcy, firmy leśne).

W przypadku, gdy społeczność upoważnia inne podmioty do zarządzania lasem, konieczne jest spełnienie kryteriów 1, **a także 2 lub 3:**

1. Instytucja reprezentująca społeczności⁸ ponosi odpowiedzialność prawną za czynności związane z pozyskaniem drewna; **oraz**
2. Społeczność przeprowadza pozyskanie drewna; lub
3. Instytucja reprezentująca społeczności ponosi odpowiedzialność prawną za decyzje związane z gospodarką leśną, a także śledzi je i monitoruje.

UWAGA: Las może mieścić się w lesie komunalnym i/lub na indywidualnie przydzielonych działkach, o ile przestrzegane jest prawo do korzystania z lasu (np. meksykańskie ejidos, brazylijskie rezerwy zrównoważonego rozwoju).

Organizacja zawierająca umowę: Osoba fizyczna, spółka lub inny podmiot prawny korzystający z usług wykonawcy w zakresie wszelkich działań objętych zakresem certyfikatu FSC CoC.

Wykonawca: Osoba fizyczna, spółka lub inny podmiot prawny, który w ramach umowy z certyfikowaną organizacją prowadzi działania w zakresie certyfikatu FSC CoC.

Materiał kontrolowany: Materiał wejściowy dostarczony bez oświadczenia FSC, który należy poddać ocenie w celu zapewnienia zgodności z wymogami standardu FSC-STD-40-005 EN Wymogi dotyczące pozyskiwania Drewna Kontrolowanego.

Współczynnik wydajności: Stosunek pomiędzy ilością materiału wejściowego i wyjściowego w danym procesie przetwarzania wdrożonym przez organizację. Współczynnik wydajności jest obliczany poprzez podzielenie ilości materiału wyjściowego przez ilość materiału wejściowego i jest stosowany dla całego wyrobu lub osobno dla każdego z komponentów wyrobu.

Produkt uboczny: Materiał wyjściowy powstały podczas produkcji innego (głównego) wyrobu z tych samych wejść (np. z trocin, wiór wytwarzanych podczas obróbki drewna).

⁵ Definicja ludności rdzennej zawarta w Zasadach i Kryteriach FSC dla Gospodarki Leśnej (wersja 5, szkic 5): „Ludność i grupy ludności, które można zidentyfikować lub scharakteryzować w następujący sposób: Podstawową cechą lub kryterium jest samoidentyfikacja danej osoby w wymiarze indywidualnym i świadomość przynależności do ludności rdzennej oraz uznanie i akceptowanie jej przez tę społeczność jako jej członka; historyczna kontynuacja społeczności przed kolonialnej i przed inwazyjnej; silny związek z terytorium i otaczającymi zasobami naturalnymi; oddzielne systemy społeczne, ekonomiczne lub polityczne; odmienny język, kultura oraz wierzenia; ukształtowanie jako niedominująca część społeczeństwa; determinacja, by zachować i przekazywać środowiska i systemy swoich przodków, jako odmienny lud i społeczność.” *Źródło: Adaptacja ulotki informacyjnej Stałego Forum do spraw Ludności rdzennej, działającego przy ONZ „Kim są ludy rdzenne” październik 2007; United Nations Development Group, „Wytyczne dot. zagadnień związanych z ludnością rdenną” Organizacja Narodów Zjednoczonych 2009, Deklaracja o Prawach Ludności Rdzennej Organizacji Narodów Zjednoczonych, 13 września 2007 r.*

⁶ Definicja tradycyjnej ludności zawarta w Zasadach i Kryteriach FSC dla Gospodarki Leśnej (wersja 5, projekt 5): „Ludność tradycyjna obejmuje grupy społeczne lub ludność, które same nie utożsamiają się z ludnością rdenną, i które roszczą prawa do swoich ziem, lasów i innych zasobów w oparciu o długotrwałe, zwyczajowe lub tradycyjne ich zajmowanie i użytkowanie. *Źródło: Program dla ludności zamieszkałej w lasach (Forest Peoples Programme) (Marcus Colchester, 7 października 2009 r.).*

⁷ Patrz kryteria kwalifikacji wg SLIMF (FSC-STD-01-003).

⁸ „Państwa konsultują się i współpracują z ludnością rdenną w dobrej wierze poprzez ich własne instytucje przedstawicielskie w celu otrzymania ich wcześniejszego, dobrowolnego pozwolenia przed wprowadzeniem środków ustawodawczych lub administracyjnych, które by mogły mieć na nie wpływ”. *Źródło: Artykuł 19 Deklaracji o Prawach Ludności Rdzennej Organizacji Narodów Zjednoczonych.*

Rachunek kredytowy: Rachunek prowadzony przez organizację stosującą system kredytowy, rejestrujący wprowadzanie i wycofywanie ilości kredytów dla potrzeb kontroli ilości wyrobów, które mogą być sprzedane z oświadczeniami FSC Mix Credit, FSC Recycled Credit lub FSC Controlled Wood.

System kredytowy: System kontroli oświadczeń FSC, stosowany na poziomie grupy wyrobów, który umożliwia sprzedaż części wyrobów z oświadczeniem kredytowym, która odpowiada ilości kwalifikowanego materiału wejściowego oraz odpowiedniemu współczynnikowi/współczynnikom wydajności.

Dokument dostawy: Dokument towarzyszący wysyłce towarów, który fizycznie lub elektronicznie zawiera opis, stopień oraz ilość dostarczonych towarów. Przykładami dokumentów dostawy są potwierdzenia dostawy, dokumenty przewozowe, dokumenty transportowe lub listy przewozowe.

Dyskryminacja: obejmuje a) wszelkie rozróżnienia, wykluczenia lub preferencje ze względu na rasę, kolor skóry, płeć, religię, poglądy polityczne, pochodzenie narodowe, pochodzenie społeczne, orientację seksualną, co skutkuje unieważnieniem lub osłabieniem równości szans lub równego traktowania w zatrudnieniu lub pracy; b) takie inne rozróżnienie, wykluczenie lub uprzywilejowanie, które skutkuje unieważnieniem lub osłabieniem równości szans lub równego traktowania w zakresie zatrudnienia lub pracy, jakie może zostać określone przez zainteresowanego Członka po konsultacji z reprezentatywnymi organizacjami pracodawców i pracowników, jeżeli takie istnieją, oraz z innymi właściwymi organami (dostosowano z Konwencji MOP nr 111, art. 1).

Data wejścia w życie: Termin, w którym opublikowany dokument normatywny FSC staje się obowiązujący.

Kwalifikowany materiał wejściowy: Pierwotny i odzyskany materiał wejściowy, który w zależności od kategorii kwalifikuje się do wprowadzenia do określonej grupy wyrobów FSC.

Zatrudnienie i zawód: obejmuje dostęp do kształcenia zawodowego, dostęp do zatrudnienia i poszczególnych zawodów, oraz warunki zatrudnienia (Konwencja MOP nr 111, art. 1.3).

Użytkownik końcowy (konsument końcowy): Osoba lub organizacja, która nabywa i korzysta z wyrobu w odróżnieniu od podmiotów, które go przetwarzają, handlują nim i/lub go sprzedają.

Strefa euro: Region geograficzny i gospodarczy, który obejmuje wszystkich członków Unii Europejskiej, którzy przyjęli euro (€) jako walutę krajową.

Podstawowe wymogi FSC dotyczące praw pracowniczych: ogólne kryteria i wskaźniki Międzynarodowej Organizacji Pracy (MOP), które zostały podkreślone w raporcie FSC⁹, obejmujące podstawowe zasady i prawa w pracy: wolność zrzeszania się i skuteczne uznanie prawa do rokowań zbiorowych; eliminacja wszelkich form pracy przymusowej lub obowiązkowej; skuteczne zniesienie pracy dzieci; oraz eliminacja dyskryminacji w zakresie zatrudnienia i zawodu.

Wyrób końcowy: Wyrób, który nie zostanie poddany dalszemu przekształcaniu pod względem przetwarzania, etykietowania lub pakowania przed jego zamierzonym, końcowym użyciem lub sprzedażą użytkownikowi końcowemu. Montaż wyrobów końcowych, wypełnianie opakowań i cięcie na wymiar nie są traktowane jako przekształcanie wyrobu, chyba że czynności te wiążą się z przepakowaniem, zmianą składu wyrobu FSC lub zmianą etykiet.

UWAGA: Niektóre wyroby mogą być sklasyfikowane lub nie, jako wyrób końcowy zależnie od użytku do jakiego przeznaczą go klienci. Na przykład tarcica lub papier nie klasyfikują się jako wyroby końcowe w przypadku ich sprzedaży producentowi, który będzie je dalej przetwarzać.

Praca przymusowa lub obowiązkowa: praca lub usługa wymagana od jakiejkolwiek osoby pod groźbą kary i do której ta osoba nie zgłosiła się dobrowolnie (Konwencja MOP nr 29, art. 2.1).

⁹ Raport FSC dotyczący ogólnych kryteriów i wskaźników opartych na zasadach podstawowych konwencji MOP (2017).

System certyfikacji leśnej: System oparty na rozwijaniu standardów gospodarki leśnej i/lub certyfikacji łańcucha pochodzenia wyrobu w przypadku wyrobów pochodzenia leśnego.

Materiały pochodzenia leśnego: Materiały organiczne i wyroby wytwarzane z materiałów pochodzących z obszaru leśnego, w tym, między innymi, nieдрzewne produkty leśne.

Materiał z certyfikatem FSC: Materiał wejściowy dostarczony wraz z oświadczeniem FSC 100%, FSC Mix lub FSC Recycled przez dostawcę posiadającego certyfikat FSC.

Wyrób z certyfikatem FSC: Wyrób, który spełnia wszystkie obowiązujące wymagania certyfikacyjne i kwalifikuje się do sprzedaży z oświadczeniami FSC na fakturach, a także do promowania znakami handlowymi FSC. Drewno Kontrolowane FSC (FSC Controlled Wood) nie jest uznawane za wyrób z certyfikatem FSC.

Oświadczenie FSC: Oświadczenie umieszczone na dokumentach sprzedaży i dostawy dla wyrobów wyjściowych z certyfikatem FSC lub posiadających oświadczenie FSC Controlled Wood. Oświadczenia FSC to: FSC 100%, FSC Mix x%, FSC Recycled x%, FSC Mix Credit, FSC Recycled Credit oraz Drewno Kontrolowane FSC (FSC Controlled Wood).

System kontroli oświadczeń FSC: System wykorzystywany do kontroli ilości wyrobów w grupie wyrobów, które mogą być sprzedawane z oświadczeniami FSC. Systemy kontroli FSC obejmują system: transferowy, procentowy i kredytowy.

Drewno Kontrolowane FSC (FSC Controlled Wood): Materiał lub wyrób z oświadczeniem Drewno Kontrolowane FSC (FSC Controlled Wood).

Kredyt FSC: Ilość wyrobu (objętość lub waga), która może być sprzedana z rachunku kredytowego z oświadczeniem FSC Mix Credit lub FSC Recycled Credit.

FSC 100%: Oświadczenie FSC dla wyrobów wykonanych wyłącznie z materiałów wejściowych pochodzących z certyfikowanych lasów naturalnych lub plantacji.

FSC Mix: Oświadczenie FSC dla wyrobów wykonanych z materiałów wejściowych należących do następujących kategorii: FSC 100%, FSC Mix, FSC Recycled, materiał kontrolowany, Drewno Kontrolowane FSC (FSC Controlled Wood), użytkowy materiał odzyskany i/lub przedużytkowy materiał odzyskany.

UWAGA: Grupy wyrobów wykonane wyłącznie z materiału odzyskanego, materiału kontrolowanego i/lub Drewna Kontrolowanego FSC (FSC Controlled Wood) nie kwalifikują się do sprzedaży z oświadczeniem FSC Mix.

Procent FSC: Procentowy udział materiału wejściowego wnoszącego oświadczenie FSC w grupie wyrobów dla określonego okresu rozliczeniowego lub zlecenia produkcyjnego w systemie procentowym.

FSC Recycled: Oświadczenie FSC dla wyrobów z recyklingu wykonanych wyłącznie z materiałów odzyskanych.

Testowanie włókien: zestaw technologii służących identyfikacji drewna, wykorzystywanych do identyfikacji rodziny, rodzaju, gatunku i pochodzenia wyrobów z litego drewna i włókien drzewnych.

Transakcja FSC: Zakup lub sprzedaż wyrobów z oświadczeniem FSC na dokumentach sprzedaży.

Dobra wiara w negocjacjach: Organizacja (pracodawca) i organizacje pracowników dokładają wszelkich starań, aby osiągnąć porozumienie, prowadzą prawdziwe i konstruktywne negocjacje, unikają nieuzasadnionych opóźnień w negocjacjach, przestrzegają zawartych umów i przeznaczają wystarczającą ilość czasu na dyskusje i rozstrzyganie sporów zbiorowych (Gerning B, Odero A, Guido H (2000), Rokowania Zbiorowe: Normy i Zasady MOP dotyczące Organów Nadzorczych, Międzynarodowe Biuro Pracy, Genewa).

Materiał wejściowy/Wkład: Surowce, półfabrykaty lub wyroby końcowe, które są nabywane lub wytwarzane przez organizację i zostały fizycznie wprowadzone do procesu produkcji lub są przedmiotem handlu w ramach zakresu certyfikatu FSC.

Zintegrowany system zarządzania: System zarządzania procesami biznesowymi, który pozwala organizacji na wykorzystywanie wspólnych aplikacji do zarządzania biznesem oraz wszelkimi danymi związanymi z zakupem, składowaniem, produkcją i sprzedażą wyrobów z certyfikatem FSC, a jednostkom certyfikującym na zdalne audytowanie tych informacji w odniesieniu do wielu oddziałów.

Zainteresowana strona: Jakakolwiek osoba, grupa osób lub podmiot wykazująca zainteresowanie lub będąca znana z zainteresowania aktywnością organizacji.

Lekka praca: przepisy krajowe lub regulacje mogą zezwalać na zatrudnienie lub pracę osób w wieku od 13 do 15 lat do lekkiej pracy, która: a) nie może być szkodliwa dla ich zdrowia lub rozwoju; oraz b) nie może uszczuplać ich obecności w szkole, ich uczestnictwa w szkoleniach zawodowych lub programach szkoleniowych zatwierdzonych przez właściwy organ lub ich zdolności do korzystania z otrzymanych instrukcji (Konwencja MOP nr 138, art. 7).

Kategoria materiału wejściowego: Kategoria materiału pierwotnego lub odzyskanego, która będąc kwalifikowanym materiałem wejściowym będzie użyta w ramach grupy wyrobów. Kategorie materiałów są następujące: FSC 100%, FSC Mix, FSC Recycled, Drewno Kontrolowane FSC (FSC Controlled Wood), kontrolowany materiał, poużytkowy materiał odzyskany oraz przedużytkowy materiał odzyskany.

Ustawodawstwo krajowe: Pakiet aktów prawa nadrzędnego i wtórnego (akty, ordynacje, statuty, dekrety) mających zastosowanie na terenie danego kraju, a także przepisy drugorzędne i trzeciorzędne procedury administracyjne (zasady/wymagania), które wywodzą się bezpośrednio lub pośrednio z przepisów nadrzędnych lub wtórnych.

Materiał neutralny: Materiał pochodzący spoza obszaru leśnego (materiał nieleśny). Jako przykłady można podać niedrzewne włókna roślinne lub materiały zdrewniałe (np. len użyty do produkcji płyt sklasyfikowanych jako panele drewnopodobne lub do produkcji wyrobów kompozytowych), materiały syntetyczne lub nieorganiczne (np. szkło, metal, plastik, wypełniacze, rozjaśniacze). Materiały obojętne nie obejmują niedrzewnych produktów leśnych ani drewna ocalonego. Materiały obojętne używane w grupach wyrobów FSC nie podlegają wymogom kontroli CoC. Jeśli organizacja obejmie zakresem certyfikatu FSC nieleśny materiał, FSC określi i powiadomi, kiedy taki materiał nie może już być klasyfikowany jako materiał neutralny.

Wyrób niezgodny: Wyrób lub materiał, dla którego organizacja nie jest w stanie wykazać, że jest zgodny z obowiązującymi wymogami certyfikacji FSC oraz kryteriami oświadczeń FSC.

Niedrzewne produkty leśne (NFTP): Wszystkie wyroby leśne z wyjątkiem drewna (materiałów drzewnych), w tym inne materiały pozyskane z drzew, takie jak żywice i liście, jak również inne materiały pochodzenia roślinnego i zwierzęcego. Przykłady obejmują, między innymi bambus, nasiona, owoce, orzechy, miód, drzewa palmowe, kauczuk, korek, rośliny ozdobne oraz inne wyroby pochodzące z obszaru leśnego.

Produktowa: Określenie stosowane w odniesieniu do wszystkich etykiet lub oznaczeń związanych z certyfikacją FSC, przymocowanych lub umieszczonych na wyrobie lub jego opakowaniu. Przykłady etykiet produktowych lub oznaczeń na wyrobie obejmują etykiety doczepiane, oznakowanie wzornikiem, znaki wypalone oraz informację na opakowaniach detalicznych dla małych luźnych wyrobów (takich jak ołówki), opakowania zabezpieczające i opakowania z tworzywa sztucznego.

Organizacja: Osoba lub jednostka posiadająca lub ubiegająca się o certyfikat FSC, a tym samym odpowiedzialna za wykazanie zgodności z obowiązującymi wymogami certyfikacji FSC.

Materiał wyjściowy/Wyjście: Surowce, półprodukty lub wyroby końcowe, które są produkowane i/lub dostarczane z oświadczeniem FSC przez organizację posiadającą certyfikat FSC.

Podwykonawstwo: Zlecenie innej organizacji wykonania wewnętrznego procesu biznesowego (tj. czynności lub zadań mających na celu dostarczenie konkretnej usługi lub przeprowadzenia produkcji konkretnego wyrobu). Podwykonawstwo ma zazwyczaj miejsce poza oddziałami organizacji. Możliwe jest,

by organizacja zawierała umowy podwykonawcze z innymi spółkami działającymi na terenie jej oddziałów, jeżeli organizacja nie sprawuje żadnej kontroli ani nadzoru nad działalnością podwykonawcy.

Umowa podwykonawstwa: pisemna umowa między organizacją a podwykonawcą dotycząca usługi wytwarzania lub przetwarzania produktu lub materiału certyfikowanego w systemie FSC, w ramach której organizacja zawierająca umowę zachowuje kontrolę i odpowiedzialność za zakup materiałów wejściowych od dostawcy (rozliczającego) oraz za sprzedaż produktu wyjściowego klientowi. Materiał wejściowy może być wysłany z organizacji zawierającej umowę lub od dostawcy (dostarczającego) do podwykonawcy, a produkt wyjściowy może zostać zwrócony lub wysłany od podwykonawcy do organizacji zawierającej umowę lub do klienta organizacji zawierającej umowę.

Oddział (ośrodek) uczestniczący: Oddział objęty zakresem certyfikatu wielozakładowego lub grupowego. Wykonawcy działający w oparciu o umowy podwykonawcze nie są traktowani jako oddziały uczestniczące.

System procentowy: System kontroli oświadczeń FSC, stosowany na poziomie grupy wyrobów, który umożliwia sprzedaż wyrobów wyjściowych wraz z oświadczeniem FSC odpowiadającym proporcji kwalifikowanego materiału wejściowego w danym zleceniu produkcyjnym lub w określonym okresie rozliczeniowym.

Fizyczne posiadanie: Fizyczne posiadanie materiałów i wyrobów z certyfikatem FSC przez organizację (np. pozyskanie drewna, składowanie, przetwarzanie, dystrybucja). Transport nie jest traktowany jako fizyczne posiadanie w rozumieniu niniejszego standardu.

Poużytkowy materiał odzyskany: Materiał pochodzenia leśnego, który odzyskano od konsumenta lub z produktu handlowego, który był wykorzystany do wyznaczonego dla niego celu przez użytkowników indywidualnych, gospodarstwa domowe lub jednostki handlowe, przemysłowe i obiekty instytucjonalne występujące jako użytkownicy końcowi.

Przedużytkowy materiał odzyskany: Materiał pochodzenia leśnego, który odzyskano z wtórnego procesu produkcyjnego lub z dalszego etapu przemysłowego, który nie został celowo wytworzony, nie nadaje się dla użytkownika końcowego i nie może być ponownie użyty na miejscu w tym samym procesie produkcyjnym, w którym został wytworzony.

Obróbka pierwotna: Jakakolwiek forma obróbki przekształcająca drewno okrągłe lub materiały wiórowe w inne wyroby. Dla wyrobów z wiór i włókien obróbka pierwotna obejmuje produkcję celulozy i papieru z drewna okrągłego lub wiór.

Procedura: Określony sposób przeprowadzania czynności lub procesu.

Klasy produktów: kategorie przypisane do produktów o tym samym lub podobnym zastosowaniu funkcjonalnym i / lub nomenklaturze (np. tarcica), ale o innych właściwościach technicznych lub wizualnych (np. tarcica z kilkoma sękami jest zazwyczaj klasyfikowana w innej kategorii niż tarcica bez sęków).

Grupa wyrobów: Wyrób lub grupa wyrobów określona przez organizację mająca taką samą charakterystykę wejścia i wyjścia, dzięki czemu może być łączona na potrzeby systemu kontroli oświadczenia FSC i etykietowania.

Typ wyrobu: Ogólny opis wyjść oparty na systemie kategoryzacji określonym w klasyfikacji wyrobu FSC-STD-40-004a EN FSC.

Data publikacji: Dzień, w którym zatwierdzony dokument normatywny FSC został ogłoszony i opublikowany na stronie internetowej FSC (zazwyczaj przynajmniej 90 dni przed datą wejścia w życie).

Materiał odzyskany: Materiał, który zamiast oczywistego usunięcia jako odpad został zebrany i odzyskany jako wkład w miejsce materiału pierwotnego w celu ponownego użycia, recyklingu, ponownego przerabiania w procesie produkcyjnym lub do innych zastosowań handlowych. Wkłady następujących kategorii materiału są klasyfikowane jako materiał odzyskany: FSC Recycled, poużytkowy materiał odzyskany oraz przedużytkowy materiał odzyskany. Kategoria ta nie obejmuje ponownego wykorzystania pierwotnego materiału drzewnego, takiego jak drewno ocalone czy inne materiały organiczne wyprodukowane poza obszarem leśnym (np. pozostałości rolne).

Detalista: Organizacja, która sprzedaje wyroby końcowe konsumentom na cele użytkowe lub do konsumpcji, a nie do ponownej sprzedaży.

Procentowa średnia krocząca: Udział procentowy FSC obliczany dla okresu rozliczeniowego danej grupy wyrobów opierający się na obliczeniu średniej z określonej liczby poprzednich okresów rozliczeniowych, nieprzekraczającej 12 miesięcy.

Dokument sprzedaży: Prawny instrument handlowy, który potwierdza sprzedaż wyrobu (np. faktura, paragon sprzedaży lub nota kredytowa) służące jako wezwanie do zapłaty i będące dokumentem potwierdzającym własność po dokonaniu całkowitej zapłaty. Mogą istnieć zarówno w formie fizycznej, jak elektronicznej. Identyfikują obie strony transakcji, sprzedane wyroby i ich ilości, terminy sprzedaży oraz ceny.

Drewno ocalone: Drewno, które zostało:

- naturalnie powalone (np. przez burzę lub śnieg);
- ścięte, a następnie utracone lub porzucone (np. kłody, które zatonięły na dnie rzeki lub jeziora podczas transportu, ścięte drzewa nigdy niezabrane z placu składowego, kłody wyrzucone na brzeg);
- ścięte do celów innych niż produkcja drewna (np. drewno z wycinki sadów, z wycinki przy drogach, ze zbiórki miejskiej);
- zanurzone w wodzie i pozostawione w efekcie budowy sztucznych zbiorników i zapór.

Do celów kontroli i etykietowania FSC CoC drewno ocalone traktowane jest jako materiał pierwotny i będzie kwalifikowane jako materiał kontrolowany lub sprzedany jako Drewno Kontrolowane FSC (FSC Controlled Wood).

Zakres: Grupy wyrobów organizacji, oddziały i czynności objęte oceną przeprowadzoną przez akredytowaną przez FSC jednostkę certyfikującą, wraz ze standardem(-ami) w oparciu, o które organizacja jest audytowana.

Oddział: pojedyncza jednostka funkcjonalna organizacji zlokalizowana w jednym miejscu, która jest geograficznie odrębna od innych jednostek tej samej organizacji. Pododdziały mogą być jednak uznane za część oddziału, jeżeli są one jego przedłużeniem i nie prowadzą zakupów, przetwarzania lub sprzedaży we własnym zakresie (np. odległy magazyn). Oddział nigdy nie może zawierać więcej niż jednego podmiotu prawnego. Wykonawcy działający na zasadach umów podwykonawczych (np. magazyn zewnętrzny) nie są traktowani jako oddziały. Typowe przykłady oddziałów to zakłady przetwórcze lub handlowe takie jak zakłady produkcyjne, biura handlowe lub magazyny należące do organizacji.

Mały producent: Jednostka gospodarki leśnej (forest management unit, FMU) lub grupa takich jednostek, które spełniają kryteria kwalifikacyjne SLIMF (FSC-STD-01-003a) i załączników, a tym samym kwalifikują się do oznakowania FSC Small and Community Label. W przypadku posiadaczy grupowych certyfikatów FSC obejmujących jednostki gospodarki leśnej (FMU) niepodlegające SLIMF, jedynie SLIMF są traktowane jako mali producenci.

Wyrób z drewna litego: Wyrób składający się z litego kawałka drewna (np. kłody, belki, deski).

Strona (Interesariusz): Zobacz definicję 'zaangażowana strona' i 'zainteresowana strona'.

Dostawca: Osoba prawna, przedsiębiorstwo lub inny podmiot prawny dostarczający organizacji wejściowe materiały pochodzenia leśnego.

Łańcuch dostaw: Sieć firm produkujących, obsługujących i/lub dystrybuujących konkretny wyrób, obejmująca wszystkie etapy przetwarzania wyrobu od surowca aż do wyrobu końcowego oraz jego dystrybucję do klienta końcowego.

Prawodawstwo dotyczące legalności drewna: Prawodawstwo krajowe lub międzynarodowe ustanowione w celu zakazania nielegalnego handlu wyrobami drzewnymi (np. europejskie Rozporządzenie dotyczące drewna (EUTR), amerykański Lacey Act, australijska ustawa dotycząca zakazu nielegalnego wycięcia).

Podmiot handlowy: Osoba lub jednostka prawna, która kupuje i sprzedaje drewno i/lub nieдрzewne produkty leśne, i która przejmuje własność prawną towarów. Podmioty handlowe nie przekształcają w żaden sposób wyrobów, zarówno bezpośrednio jak i za pośrednictwem podwykonawców.

UWAGA: Montaż wyrobów końcowych, suszenie drewna, wypełnianie opakowań i cięcie na wymiar nie są traktowane jako przekształcanie wyrobu.

Partnerzy handlowi: Dostawcy i odbiorcy organizacji w odniesieniu do wyrobów nabywanych i/lub sprzedawanych z oświadczeniami FSC.

Weryfikacja transakcji: Weryfikacja dokonywana przez jednostki certyfikujące i/lub Międzynarodową jednostkę akredytacyjną ASI (Assurance Services International) dotycząca poprawności użycia oświadczeń FSC materiału wyjściowego posiadacza certyfikatu FSC i jego partnerów handlowych.

System transferowy: System kontroli oświadczeń FSC, który pozwala na sprzedaż wyrobów wyjściowych z oświadczeniem FSC identycznym lub niższym od kategorii materiału wejściowego oraz, jeżeli dotyczy, z najniższym odpowiadającym oświadczeniem procentowym lub kredytowym.

Okres przejściowy: Okres (zazwyczaj jeden rok) od daty wejścia w życie, w którym wprowadza się stopniowo nową wersję normatywnego dokumentu FSC, wycofując jednocześnie dawną wersję (jeżeli istnieje). W celu umożliwienia stopniowego wprowadzenia obie wersje pozostają ważne przez pokrywający się okres. Sześć miesięcy po zakończeniu okresu przejściowego certyfikaty wydane według dawnej wersji są uznawane za nieważne.

Materiał pierwotny: Pierwotny materiał pochodzący z lasów naturalnych lub plantacji. Kategoria ta wyklucza materiały odzyskane.

Pracownicy¹⁰: Wszystkie zatrudnione osoby, w tym pracownicy publiczni, a także osoby 'samozatrudnione'. Uwzględnia się zarówno pracowników zatrudnionych w niepełnym wymiarze godzin, pracowników sezonowych, pracowników wszystkich rang i kategorii, z uwzględnieniem pracowników fizycznych, administratorów, przełożonych, kierowników, pracowników wykonawców oraz samozatrudnionych wykonawców i podwykonawców (Źródło: Konwencja MOP nr 155 w zakresie bezpieczeństwa, zdrowia pracowników i środowiska pracy, 1981).

Organizacja pracowników: Każda organizacja pracowników mająca na celu popieranie i ochronę interesów pracowników (zaadaptowano z Konwencji MOP 87, art. 10). Ważne jest, aby pamiętać, że zasady i wytyczne dotyczące składu organizacji pracowników różnią się w poszczególnych krajach, szczególnie w odniesieniu do tych, którzy są uznawani za członków zwyczajnych, a także tych, którzy są uznawani za posiadających władzę do "zatrudniania i zwalniania". Organizacja pracowników ma tendencję do oddzielania związków między tymi, którzy mogą "zatrudniać i zwalniać", a tymi, którzy nie mogą.

Najgorsze formy pracy dzieci: Obejmuje a) wszelkie formy niewolnictwa lub praktyki podobne do niewolnictwa, takie jak sprzedaż i handel dziećmi, niewola za długi i niewolnictwo oraz praca przymusowa, w tym przymusowa lub obowiązkowa rekrutacja dzieci do użycia w konfliktach zbrojnych; b) wykorzystywanie, pozyskiwanie lub oferowanie dziecka do prostytucji, do produkcji pornografii lub przedstawień pornograficznych; c) wykorzystywanie, pozyskiwanie lub oferowanie dziecka do nielegalnej działalności, w szczególności w zakresie produkcji i handlu narkotykami, zgodnie z definicją zawartą w odpowiednich umowach międzynarodowych; d) praca, która ze względu na swój charakter lub warunki, w których jest przeprowadzana, może zaszkodzić zdrowiu, bezpieczeństwu lub moralności dzieci (Konwencja MOP nr.182, art. 3).

¹⁰ Definicje funkcji pracowników, takich jak przełożeni, różnią się w zależności od kraju. W sytuacjach, w których mają uprawnienia, w interesie pracodawcy lub kierownictwa do zatrudniania, przenoszenia, zawieszania, zwalniania, odwoływania, awansowania, przydzielania, nagradzania lub dyscyplinowania innych pracowników lub mają obowiązek kierować nimi, mogą nie kwalifikować się do przyłączenia się do związków.

ic.fsc.org

FSC International Center GmbH
Adenauerallee 134 · 53113 Bonn, Niemcy

Wszelkie prawa zastrzeżone FSC® International 2019-2021 FSC®F000100